

DARBININKAS

LV NO. 40

SECOND CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, BIRZELIS - JUNE 3, 1970

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Kambodija susilaukia karinės - diplomatinės pagalbos

Atrodo, kad Amerikai pradeda sekti politiniam diplomatiniam fronte

Prez. Nixonas šio trečiadienio vakarą darys trumpą pranešimą apie Kambodiją ir Vietnamą. Ispėjama, kad nauji sensacingi pranešimai nelaukti — tik painformavimas apie tai, kas jau atsieka Kambodijoje ir kaip vyksta vykdymas planų ryšium su karo perleidimu paties vietnamiečiams.

Pagalba Kambodijai

Tailando vyriausybė skelbia, kad jau telkia savanorius vykti Kambodijon jos miestų saugoti, kad jos pačios ir P. Vietnamo kariuomenė galėtų su komunistais kitur tvarkytis. Tailandas duos ir laivyno dalinį, tik neskelbiamą jo paskirtis. Jis gali veikti dvejose vietose: patru-

liuoti Kambodijos pakrantes prie Siamo įlankos (kad jūros keliu ginklai komunistam nepatektų) ir žvalgyti prieš veikiantį plaukiojant Mekongo upe. Būta gandų, kad Tailando kariuomenė jau sėkmingai veikia ir Kambodijos rytinėje bei šiaurinėje dalyje. Greičiausiai tai yra labiausiai patikima žinia, nes tos Kambodijos dalys prieina prie Kambodijos sienos.

P. Korėja ir Kambodija jau sutvarkė diplomatinį santykių atnaujinimą, todėl laisvas kelias Korėjai suteikti Kambodijai vienokią ar kitokią pagalbą. P. Korėja, kurios 50,000 vyrų kovoja P. Vietname, nekaltina apie pagalbą kariais, bet tik žada įvairią humanitarinę pagalbą (pabėgėlių šalpa, karo lauko ligoninės, medikamentai ir k.).

Kambodijos užsienio reikalų ministeris, būdamas Saigone, su viltim užsiminė ir apie santykių užmezgimą su Chang-Kai-sheko Kinijos vyriausybe, kuri dalyvavo Jakartos konferencijoje ir gali suteikti Kambodijai daug naudingos pagalbos, nes Chiang Kai-sheko vyriausybė yra didžiausia Azijos antikomunistinių valstybių bloko šalininkė. Jakartos konferencija yra ta kryptim pirmas svarus žingsnis.

Ir Washingtonas jau pažadėjo Kambodijai ginklų maždaug 7,5 mil. dol. vertės, nes to reikalauja Amerikos karių P. Vietname saugumas. Apie tai pranešta senato užsienio reikalų komisijai, bet tai transakcijai nereikalingas kongreso sutikimas. Bus duodama tik tokių ginklų, kuriais gali naudintis pasinaudoti vargingai paruošta Kambodijos kariuomenė be ilgesnio pasirošimo. Senato komisija painformuota slaptu raštu, bet ta slaptumą stengiasi nuimti komisijos pirm. sen. Fulbright, kad ta reikalą būtų galima panaudoti viešai propagandai prieš prezidento Indokininijos politiką.

Komunistų atstovai

Iš Kambodijos išleisti vykti namo kom. Kinijos, S. Korėjos, S. Vietnamo ir Vietkongo diplomatai, kai Šveicarijos diplomatus tarpininkaujant buvo gautas kom. Kinijos pažadas išleisti vykti namo sulauktyms Kambodijos diplomatus Pekine ir Hanojuje. Kinai pažadėjo juos atvežti į neutralią vietą.

Visų nuostabai, Kambodijoje tebėra Sovietų, Lenkijos, Čekoslovakijos, R. Vokietijos ir Bulgarijos diplomatus. Misijs, nors princas Sihanoukas spaudžia per visus draugus ir pažįstamus, kad santykius su Pnompenh nutrauktų ir pripažintų jo už Kambodijos sienų sudarytą vyriausybę.

Kambodijos ministeris ta proga pareiškė, kad tuo tarpu nesą reikalo prašyti palikti Kambodijoj Amerikos kariuomenę, bet jei bus reikalo, tos pagalbos bus paprašyta.

P. Vietnamo prez. Thieu įnešė daugiau šviesos į ateities planus. Jis pareiškė, kad P. Vietnamo kariuomenė pasiliks Kambodijoj neribotą laiką po amerikiečių pasitraukimo, bet turės turėti nuolatinę amerikiečių paramą, išskyrus tik sausumos kariuomenės dalinius. Apie 1971 m. vidurį Amerikos sausumos kariuomenė jau bus išsanti laisva nuo karinių operacijų atsakomybės ir P. Vietname, nes jas perims P. Vietnamas.

Pėdas mėtųdama, Maskva prieš kelias dienas per savo atstovą įteikė Kambodijos vyriausybei paraginimą atsikratyti visų svetimų kariuomenių, kad tuo būdu būtų išvengta "broliu-diško" karo. Yra miglota užuomina apie diplomatinį santykių nutraukimą, jei Kambodijos vyriausybė to patarimo nepaklausytų.

Sutartis su P. Vietnamu

Tuo tarpu Kambodija ir P. Vietnamas pereitą savaitę aptvarkė savo diplomatinis, karinius, ūkinius ir kitokius santykius. Tuo reikalu buvo nulykęs į Saigoną Kambodijos užsienio reikalų ministeris Yem Sam-baur.

Pasirašyti trys dokumentai: susitarimas dėl diplomatinio santykių atnaujinimo, dėl ūkinio bendradarbiavimo ir dėl Kambodijoj esančių vietnamiečių traktavimo. Svarbiausia susitarimų dalis yra karinė, todėl ji nepasakelbta. Bet apie tą reikalą daug kas žinoma iš abiejų pusių ta proga padarytų pareiškimų. Sakoma, kad P. Vietnamas gauna plačias teises savo karinei veiklai Kambodijoj tvarkyti. Dabar jau oficialiai patvirtinta, kad vietnamiečiai atėjo į Kambodijon paprašyti, kad jie pasitrauks tik misiją atlikę su Kambodijos vyriausybės sutikimu, kad nėra jokių geografinių ribų vietnamiečių karinei veiklai Kambodijoje.

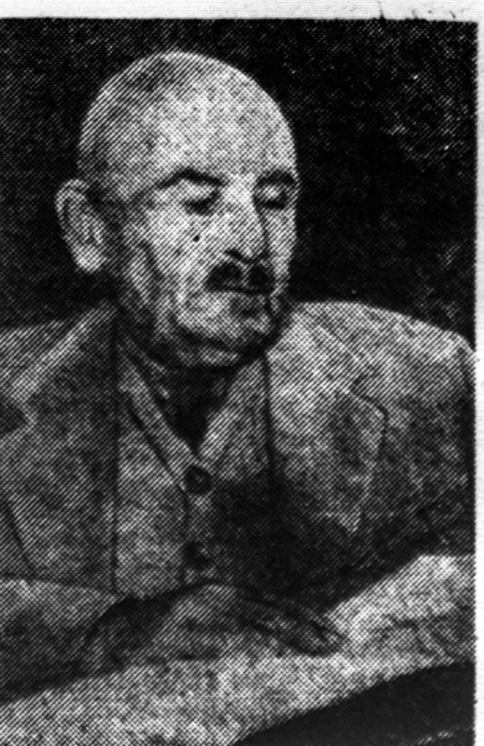
Kambodijos ministeris ta proga pareiškė, kad tuo tarpu nesą reikalo prašyti palikti Kambodijoj Amerikos kariuomenę, bet jei bus reikalo, tos pagalbos bus paprašyta.

P. Vietnamo prez. Thieu įnešė daugiau šviesos į ateities planus. Jis pareiškė, kad P. Vietnamo kariuomenė pasiliks Kambodijoj neribotą laiką po amerikiečių pasitraukimo, bet turės turėti nuolatinę amerikiečių paramą, išskyrus tik sausumos kariuomenės dalinius. Apie 1971 m. vidurį Amerikos sausumos kariuomenė jau bus išsanti laisva nuo karinių operacijų atsakomybės ir P. Vietname, nes jas perims P. Vietnamas.

Lietuvoje mirė prof. Tadas Ivanauskas

Iš Bostono birželio 2 J. K. paskambino telefonu į Darbininko redakciją ir pranešė, kad gavęs telegramą iš Lietuvos, greg ten miręs prof. Tadas Ivanauskas. Laidojamas birželio 3. Kada miręs, nepamatyta. Profesorius Tadas Ivanauskas buvo žymus Lietuvos zoologas.

Velionis buvo gimęs 1882

Prof. T. Ivanauskas

gruodžio 28 Lebiudkos dvare, Vosyliškių valsčiuje, Lydos apskrityje. Tėvas buvo inžinierius. Gimnaziją lankė Varšuvoje, baigė Petrapilyje 1903. Tais pačiais metais įstojo į Petrapilio universiteto gamtos matematikos fakultetą. 1905 dėl riaušių uždarius universitetą, išvyko studijuoti į Prancūziją, kur 1908 baigė Sorbonos universitetą. Grįžęs į Petrapilį, 1910 išlaikė prie universiteto egzaminus, reikalaujamas gauti Rusijoje aukštojo mokslo diplomą. Čia jis vadovavo mokslo priemonių dirbtuvei iki 1917.

I Lietuvą grįžo 1918 ir jai skyrė visą savo gyvenimą, įsitraukdamas į mokslinį darbą. Įkūrė gamtos tyrimo stotį, visą laiką profesoriavo universitete.

Iš visų gamtos mokslo sričių labiausiai jį domino ornitologija — mokslas apie paukščius. Didžiausias jo mokslinis įnašas yra 3 tomų veikalas — Lietuvos paukščiai.

Rusai kaltinami norį užimti Suezą kanalą Turės paaikšinti dėl Vid. Rytų fronto

Washingtonas. — Šią savaitę atitinkamas pareigūnas, greičiausiai pats valstybės sekretorius W. Rogers, pateiks Sovietų ambasadoriui (jis ką tik sugrįžo iš Maskvos) eilę klausimų ryšium su Sovietų Egiptui teikiama karine pagalba. Ypač norima išaiškinti vaidmenį Sovietų lakūnų ir techninio personalo, kurs jau, atrodo, valdo Egipto raketų ir radarus. Maskvos atsakymai turės padėti apsispręsti dėl lėktuvų davimo ar nedavimo Izraeliui.

Sakoma, kad šį kartą nebus lengva Maskvai išsisukinėti, nes Izraelio ir kitų valstybių žvalgybos yra surinkusios daug Maskvos inkriminuojančios medžiagos. Pereitą savaitę Washingtonas buvo Izraelio užsienio reikalų ministeris atvežęs įrodymų, kad Sovietai siekia dabar užvaldyti oro erdvę virš Suezų Kanalo, kad po to galėtų nustumti Izraelio frontą Sinajaus pusiasalį nuo Suezų kanalo krantų. Jei šitas sumanymas jiems pasisektų, Sovietai atidarytų Suezų kanalo laivybą savo apsaugoje. Esą žinoma, kad Egipto ženkla pasismėtais lėktuvais skraidą Sovietų lakūnų turį įsakymą atidaryti ugnį į kiekvieną sutiktą Izraelio lėktuvą. Izraelio lakūnai turi įsakymą tuo tarpu susikurti su rusais vengti — gintis tik už-

pulti, bet pirmi puolimo nepradėti.

Be Sovietų lakūnų, kurių esama apie 100 vyrų, Egipto karių pajėgų eilėse yra dar apie 10,000 rusų techniku ir patarėjų. Techninis personalas yra prijungtas prie artilerijos ir priešlėktuvinių raketų dalinių. Ikiol Izraelio aviacija pajėgė dominuoti oro erdvę virš Suezų kanalo, bet Izraelio kariniai ekspertai matą, kad artinasi laikas rinktis vieną iš dviejų: arba kapituliuoti arba susiremti su Sovietų lakūnų valdomais Egipto lėktuvais. Neatrod, kad jie to labai bijotų, jeigu jie gautų iš Washingtono prašytų lėktuvų tiek, kiek jų reikia Egipto aviacijai vėl sumalti.

Suezą kanalą rusai gali atidaryti tik tada, kada kontroliuos ten oro erdvę ir abudu kanalo krantus. Suezų kanalas dabar tik Maskvai bėra gyvybiniai reikalingas, nes ji labai nori sustiprinti savo laivyną Indijos vandenynė ir Persijos įlankoj, iš kur greit traukiasi angilai. Ju būvimo ten tikslas — būti raktim Persijai ir Saudi Arabijai.

* P. S. Amerikos kongrese jau yra didelis bruzdėjimas prašyti prez. Nixoną kuo greičiausiai duoti Izraeliui prašomų lėktuvų.

Ceilono dešinieji pralaimėjo rinkimus — Moteris bus premjerė ir užsienio reikalų ministerė

Colombo. — Dideliame įsitempime vyko ši kartą Ceilono parlamento rinkimai. Ceilonas yra buvusi britų kolonija, sala Indijos vandenynė, nepriklausomybę gavusi 1948. Rinkimus ši kartą laimėjo trijų partijų koalicija, netikėtai sutriuskinusi irgi trijų konservatyvių grupių junginį, buvusį valdžioje nuo 1965. Laimėjusi koalicija turės parlamente daugiau kaip du trečdalius atstovų.

Laimėjusios koalicijos didžioji partija vadinas gražiu laisvės vardu, bet ji stovi kraštutinėje kairėje. Ją prie laimėjimo atvedė iš pasiturinčios šeimos kilusi moteris Sirimavo Bandaranaike, jau vieną kartą buvusi savo krašto premjere. Ji tą koaliciją sudarė, prisikabinama dvi mažas komunistines grupes, kurių viena ištikiama dabartinei Maskvos linijai, o kita išpažįsta Trockio "evangeliją".

Mrs. Bandaranaike jau paskirta premjere ir sudarė savo vyriausybę, kurioje davė vietų ir komunistams. Turima parlamente dauguma pakankama konstitucijai pakeisti, todėl laukina, kad Ceilonas pasitrauks iš Britų Bendruomenės.

Kai atėjo valdžion 1960 po vyro nužudymo, jos valdžia suvalstybino privačias ir religinių bendruomenių mokyklas, gyvybės draudimo bendroves, buvo pasirengusi suvalstybinti spaudą, bet čia ir suklupo 1965 — pralaimėjo parlamento rinkimus. Tapusi premjere 1960, ji buvo pirmoji moteris premjerė pasaulyje. Siandien be jos tokiose pareigose yra Indijos Indira Gandhi ir Izraelio Golda Meir. Visos trys intelektualiai stiprios, kovingos, mažojo žmogaus užtarėjos.

Jos vyrą, Ceilono premjerą, 1959 nužudė budistų vienuolis, kurs vedė kovą prieš premjero pastangas įvesti krašte europietiška mediciną. Jis buvo budizmo išeikėjęs, bet jo žmona liko budiste, nors buvo mokoma ir auklėjama katalikų vienuolių vedamoje kolegijoje.

S. Bandaranaike

10 metų kaip mirė B. Pasternakas

B. Pasternakas

Gegužės 30 suėjo 10 metų nuo garsaus rusų rašytojo Boriso Pasternako mirties. Vakaruose jis pagarsėjo savo romanu "Daktaras Živago", bet Rusijoje jis nebuvo leista jo atspausdinti. Pogrindis jį išspausdino dalimis, vėliau jis buvo atspausdintas Vakaruose. Ta proga Pasternakui 1958 m. buvo paskirta Nobelio literatūros premija, bet jis buvo priverstas jos atsisakyti ir neišleistas į užsienį jos pasiimti. Maskvos režimui jis nepatiko, nes jam nepataikavo.

Palaidotas netoli Maskvos Pedrelkino kaime, kur gyveno ir mirė. Mirties sukakties dieną apie 200 jaunų ir senų lankytojų susirinko tyliai prie rašytojo kapo. Jaunesniųjų būrys pakaitomis skaitė rašytojo eilėraščius. Sovietų spauda rašytojo neprisiminė nė viena eilutė.

— Sovietai paleido į žemės orbitą ordvėlaivį su dviem astronautais. Jau seniai toks įvykis bėra buvęs. Sakoma, kad astronautai užsiiminės įvairiais moksliniais tyrinėjimais, bet daugiau jokių žinių nepasakelbta. Įtariama, kad po poros dienų gali būti paleistas ir kitas, kaip jau seniau yra buvę.

— Palestinos arabų teroristinės organizacijos per Egiptą rašydį paskelbė, kad Rusija sutiko juos ginkluoti teroristinei veiklai prieš Izraelį vykdyti.

Pedro Aramburo, buv. Argentinos prezidentu 1955-58, peronistų pagrobtas iš savo namų Buenos Aires. Sakoma, kad esąs nužudytas kėrsijant už savo laikų peronistams padarytas skriaudas. Galimas dalykas, kad kas nors kitas peronistų vardu prisidengė tam nusikaltimui įvykdyti. Pagrobistas tebeiškomas.

Bažnytiniai vargonai ėmė groti disonansais

Disonansai mada ne tik muzikoje. Ir visuomenės gyvenime yra disonansų mada — mada, kad du žmonės galvotų ir kalbėtų ne tik skirtingai, bet dar vienas kitam priešingai. Jei politinės grupės tai daro — įprasta ir suprantama. Mažiau įprasta, kada tai darosi ir Bažnyčioje. Bet "the right to dissent" ir čia galioja, ir tas savo teises gausiai demonstruoja spaudoje Bažnyčios atstovai, vadinami aukštesnio ar žemesnio rango titulais.

Iš spaudos galima apytikriai orientuotis, kokie tarptautinių santykių klausimai aktualūs katalikų Bažnyčios atstovams Amerikoje ir kaip tais klausimais jų pažiūros sutaria ar ima groti disonansais.

1. Katalikų visos hierarchijos nusistatymus labiausiai išreiškia Amerikos vyskupų konferencijos. Siemietinė konferencija San Francisco pareiškė tokius nusistatymus Amerikos politikos klausimais — dėl Jungtinių Tautų ir dėl komunistinės Kinijos.

Kaip N. Y. Times (gegužės 9) teigė, San Francisco konferencija, pasisakydama dėl kom. Kinijos, ragino Nixono vyriausybę tęsti pastangas veiksmingam ryšiui su komunistine Kinija, nes "Kinijos respublikos realiai ir potencialiai jėga negali būti ignoruojama". (Kalbėdamas apie vyskupų konferenciją The Tablet gegužės 7 priminė pasisakymą dėl J. Tautų, bet praleido dėl Kinijos).

Vyskupų konferencija šiuo nutarimu padarė žingsnį artyn į "Americans for Democratic Action", liberalų idėjinę tvirtovę, kuri seniai reikalauja pripažinti kom. Kiniją ir ją įleisti į J. Tautas, mandata atimant iš nacionalinės Kinijos. N. Y. Times (balandžio 26), gal būt, pagrįstai informavo, kad linija prieš komunistinę Kiniją vis labiau plonėja. Kongresas neteko tos linijos griežtųjų senatorių — Knowlando ir Styles Bridges. O sen. Judd vadovaujamas "Vieno milijono prieš

Amerikos katalikų aukštesnės ar žemesnės hierarchijos pasisakymai tarptautinių santykių klausimais ėmė kryžiuotis.

Tarp jų daugiau garsinamos oportunistinės pažiūros, skolinios iš liberalų.

komunistinės Kinijos priėmimą į Jungtines Tautas komitetas" ir vis labiau prityla. Sen Javits net viešai pareiškė iš jo pasitraukęs.

Vyskupų konferencijos gaidis disonansas yra "Twin Circle" redaktoriaus pareiškimas, ko susilaukė katalikų Bažnyčia Kinijoje iš komunistinio režimo.

Rašė:

1949 m., kai komunistai pavėmė valdžią Kinijoje, katalikų ten buvo 4 mil., kunigų 6,500. Daugiau kaip 200 kunigų ir t. t. vyskupų nužudė, kitus sukišo į kalėjimus ar ištremė. Mokyklai, savaime suprantama, visai uždarė. Dabar kalėjimuose tebėra 250 kunigų 1957 m.

tais komunistai suorganizavo nuo Romos nepriklausomą "Patriotinę Kinijos katalikų bažnyčios sąjungą", nuo to laiko "išventino" 42 vyskupas. 1966-69 "kultūrinės revoliucijos" metais kunigus iš kalėjimų ištempė į gatves, į demonstracijas, daug, kitus visai nužudė. Tačiau Pekinge, Sanchajuje,

New Yorko mieste gegužės 20 darbininkų surengtos demonstracijos už Amerikos pergalę Vietname, už prezidento Nixono politiką. Darbininkai neša šūkį — "I love America". Nuotr. V. Maželio

Laukia sukilėlių prieš dailias kalbas ir uniformas

Ateities paskutinis numeris (balandžio) idomus ir svarbus redakcijos ir bendradarbių pasisakymais akivaizdoje artėjancio ateitininkų kongreso.

Redakcija: "Siemietinis ateitininkų kongresas turėtų atsižinti grūdus nuo pelų. Tai yra — pasisakyti už tolimesnę mūsų organizacijos kryptį, kuri labai griežtai atsiribotų nuo to organizacinio elemento, kuris nuolat nori plūduriuoti, o nesisiskverbt gilyn į gyvenimą.

SPAUDA

aukštyn į šviesą, artyn prie idealo".

"Šiais sumasėjimo laikais verta kovoti už kultūrinės aukštumas. Verta dėti pastangas nenuklysti pasiroviui, o įstengti pasipriešinti viską traukiančiam, pilkam masei..."

"Tiesa, šablono cirkonio momento kongrese neišvengsiame. Jo bus, nes yra mūsų ateitininkų, kuriems rezoliucijos ir banketai yra vis dar kongreso kulminaciniai taškai. Tačiau viliamės, jog turėsime nors mažą garstyčių grūdėlį — sukilėlių saulelę, kurie pagaliau pasipriešintų... visoms dailioms kalboms ir šauksmams į vienybę".

Dėl pasipriešinimo prieš sukasdienėjimą, sumasėjimą ir jo sukurtus mitus jau konkrečiai — išsamiai, aiškiai, taikliai ir su pusiausvyra — kalba Eligijus Sužiedėlis.

Kalba apie "tiesos ieškojimą" mitą: "Per paskutinį dešimtmetį nepaprastai daug poveikio SAS yra turėjęs vadinas tiesos ieškojimas, kuriuo dengiasi paviršutiniškai suplasta platuma. Gana dažnai girdime sakant, kad apsispręsti už tą ar kitą idėją — tai reiškia susiaurėti, užsidaryti savyje, baimintis tiesos, jos ieškojimo. Ar tai tiesa? Spręskime iš to, kokią platumą siūlo tiesos ieškojimas. Vienas iš mūsų iškiliųjų intelektualų kartą prisitarė, kad jis mielai dedasi prie tų, kurie tiesos ieško, bet netiki, kad ją galima būtų rasti. Bet jeigu netikima jokia tiesos pažinimo, o vis dėlto kalbama apie jos ieškojimą, tada žmogus pasmerkiamas nuolatiniam klaidžiojimui, nuolatinei nežiniui... Gal ir nedaug būtų tų tiesos ieškotojų, jei nebūtų tam tikrų privilegijų, kurios teikiamos tiesos ieškotojui. Jis yra laisvas nesiangauzoti, kol nėra radęs neberandamos savo tiesos. Tačiau nesiangauzavimas yra būdingas, pavyzdžiui, hedonistui, nihilistui ir apskritai laisvo elgesio mėgėjui. Todėl tariamas tiesos ieškojimas nere-

tai dengia norą džiaugtis laisvės bei atsakomybės".

Kalba apie mitą, kad ideologijos pasenėjimas ar "privėdėjimas" prieš šiu dienų katastrofos". Atsako: "Būkime atviri. Kiek iš tikrųjų prieš šiandienio chaoso privėdė ideologinė mūsų sistema? Ar ne tiksliau, kad tai išdava paneigimo žmogų vertybių? Ar tai nėra paseka moralinio nuosmūgio, neužsigažavimo tiesai, individualaus bei kolektyvaus melo? Žmonėms įprasta ieškoti kaltininko kitur, ne savo kieme. Organizacijoje ta kaltė primetama ideologijai. Nėra tad ko stebėtis, kad sąjungos "liesieji" meta pasizymti tokia lėkščia galvosena".

Kalba ir apie organizacijos pobūdį (elitą ar masę) bei jos dvejopus veikėjus — elitininkus bei masininkus: "Tarp tų masininkų ir elitininkų beveik nuolat vyksta nepaskelbtos karo stovios. Elitininkai linkę manyti, kad sąjunga gyvuos tik tada, kai įvyks rimtas ir visiškas apsispylimas nuo vadinamųjų popierinių narių... Tuo tarpu masininkams rodomi bus geriau, jei bus sutelktas didesnis narių skaičius, tikintis, kad jie pasisavins organizacijos idėjas ir rimtai apsispręs jų laikytis".

Autorius pasisako prieš abudų kraštutinius. Prieš elitininkus, nes jiems "būdingas ištikinimas savo neklaidingumu". Aštriau prieš masininkus: "Masininkai su savim neša du pavojus: pataikavimą ir perdėtą ekumenizmą. Ne taip dar seniai vienas amžinas akademinio jaunimo stovyklų lankytojas paskelbė spaudoje, kad tarp ideologinių lietuvių jaunimo organizacijų esminio skirtumo nėra. Gal būt, tai paskatino atsirasti pas ateitininkus, tokiems natūraliam, kurie prieš tai nenorėjo nieko bendro turėti. Jeigu jie po kurio laiko įsitikino, kad vis dėlto skirtumo esama, bet tai jiems nepriimtina, tada turėjo pasitraukti. Tačiau jei skirtumo nepastebi, tai arba jiems pataikavama, arba yra tokia padėtis, jog yra būtina organizacinė revizija. Pataikavimas gali būti sužadintas prastai suprasto ekumenizmo, kuris paverčiamas

Nankinge, kur lankosi užsieniečiai, laikomos pamaldos — kaip tik tų "patriotinių kunigų".

Su tokiu režimu vyskupai nori "veiksmingų ryšių". Iš kitos pusės kaip tik, gal būt, tokia padėtis galėjo skatinti Amerikos vyskopus keisti liniją prieš komunistinį režimą su viltimi: o gal santykius sumezgus, palengvės Kinijoje katalikų padėtis? Panašia viltimi gyvena ir Vatikano sekretariatas ryšiams su nekrikščioniškomis Europoje, vadinamomis ir Sovietus, Vengriją, Jugoslaviją ir kitus komunistinio režimo kraštus.

Ir vėl kitas disonansas. Tuo pačiu metu, kada buvo Amerikos vyskupų konferencija, Hong Konge specialiai vyskupijos komisija paruošė pasisakymą už dialogą su komunistais. Argumentavo: "Komunizmo pagrindinė kova yra nukreipta ne prieš religiją, bet prieš netikras socialines vertybes". Komunizmo socialiniai siekimai esą bendri ir katalikams. Taigi esąs pagrindas dialogui... Tai tas pat argumentas, kokį vartojo kai kurie Europos teologai, siūlydami Europoje dialogą su komunistais. Bet Hong Kongo vyskupas pasirodė realiau suprantas padėti ir komisijos aną pasisakymą, grįstą naiviais ar klatingais argumentais, — atmetė.

(Bus daugiau)

Kolonizuotoje Lietuvoje

Vilniaus telefonas pralenkė ir New Yorką?

Svytury Nr. 5 rašoma: "XX amžiuje be informacijos pražūsi, ypač be telefonų. Suki Vilniuje "09", viliesi sužinoti telefono numerį. Bet, jei tai dien... Kurpten sužinysi, greičiau pėsčias nueisi. Jei Vilniuje kantreniam piliečiui po 5-10 bandymų reikartais ir pavyksta prisieškoti "09", tai Kaune ir kituose miestuose net geležinė kantrybė nepadeda".

Baltiečiai be Lenino premijų Sovietų S-gos KP-jos komitetas ir ministerijų taryba balandžio 21 paskelbė paskirtas 1970 leninines literatūros, meno ir architektūros premijas. Šį kartą nė viena premija neteko Baltijos "respublikų" meno, literatūros bei architektūros atstovams. (E.)

Naujos dramos

Kokie dramos kūriniai pasirodys okup. Lietuvos dramos teatruose, apie tai žinių suteikė "kultūros ministerijos" pareigūnas R. Jakučiūnas ("Tiesa", bal. 11). Pasirodo, dramaturgų varto žurnalistas, gyvenęs New Yorke, A. Laurinčiukas. Jis parašė pjesę "Vidutinė moteris", iš lietuvių emigrantų gyvenimo. Ji busianti rodoma Panėvėžio teatre. J. Marcinkevičiaus pjesė "Katedra" numatoma vaidinti akademiniame dramos teatre Vilniuje.

Dar rengiamos teatruose pjesės: J. Grušo "Pijus buvo protingas, Pijus buvo protingas" ir V. Palčinskaitės pjesė vaikams "Juodanosis prasižioja".

Dramos kūrinys rašo autoriai: V. Sirijos Gira, R. Skučaitė, R. Narėnionis, R. Samulevičius ir kt. (Elta)

klaidingu noru visiem įtikti. Beprincipinis noras visiem įtikti yra ne kas kita kaip nusiasmeninimas; o organizacijoje pataikavimas yra dar žalingesnis, nes kompromisas kompromituoja idėjas, kuriomis organizacija remiasi".

Čia Ateities autorių skelbiama idėja, atrodo, reiškia nusikreipimą į tas versmes, iš kurių prieš 60 metų išteikėjo ateitininkų sąjūdis ir vartojo sąjūdį prieš momentą staibus ir mitus.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 80-30% Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; telef. 296-2060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-8770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. Laidotuvių direktorius. 428 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArkett 2-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New York'e, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Aprauidimas gyvybės, namų, automobilio, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniai iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421, VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priedama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška lietuviška duona ir pyragai, šventoms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

S & G MAISTO KRAUTUVE. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4328. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobytiama. Frisatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnones medžiagos jūsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnones medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maištos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnones skaros ir salikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus Europą. Užeikite ir įstikinkite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gal li vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. 97.9 mg. FM. Direktoriaus dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092; tel. (201) 232-5565

NEW YORK — Laisvės žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekma dieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PHILADELPHIA, PA. — Voice of the Amber Coast — sekma dieniais 4 val. popiet. WIBF — 103.9 FM. Veda G. Mironas ir A. Mažeika, 11 Wickham Lane, Hightstown, N.J. 08520. Tel. (609) 448-4475

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekma dieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORD, CONN. — ved. Alg. Dragūnavičius, WBEI - FM 95.7 sekma dienį nuo 12 iki 1 p.p. — 273 Victoria Rd., Hartford, Conn., telef. 249-4502.

DETROIT, MICH. — Lietuviškų melodijų radio valanda iš WMZK-FM stoties, banga 98 mc. antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Vištinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekma dieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekma dieniais 9-9:30 val. ryto per WCMF-FM, 96.5 mc. Klubo valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekma dieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

LOS ANGELES, CALIF. — L. Bendruomenės radijo valandėlė — KTYM banga 1460 sekma dieniais 5-5:30 v. p.p. Vedėjas S. Paltus, 3786 Griffith View, Los Angeles, Calif. 90039, tel. 662-0244

Vasaros atostogos prie Atlanto

KENNEBUNKPORT, MAINE, garsiajame atostogų krašte, kviečia vėl visus poliusi sveikame, atgaivinančiame ore. Priimame pavienius asmenis ir šeimas labai palankiomis kainomis. Siemiet turėsime ir moderniai įrengtų kambarių, su privaciomis voniomis, dušais ir tt. Sezonas: birželio 26 — rugsėjo 7 d. Dėl rezervacijų bei informacijų kreiptis: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046 (Tel. 207-967-2011).

Berniukų stovykla atostogų krašte

KENNEBUNKPORT, MAINE — Tikras poilsis; atgaiva geroje priežiūroje berniukams nuo 8 iki 15 metų. Stovykla prasideda birželio 26 d., baigiasi rugpjūčio 21 d. (galima rezervuoti bet kokiam laikui to sezono laikotarpiui). Stovyklautojų skaičius ribotas, todėl praso me registruotis iš anksto. Berniukai iš New York' apylinkės bus atvežami mūsų parūpinomis priemonėmis. Kreiptis dėl smulkesnių informacijų bei registracijos: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046 (Tel. 207-967-2011).

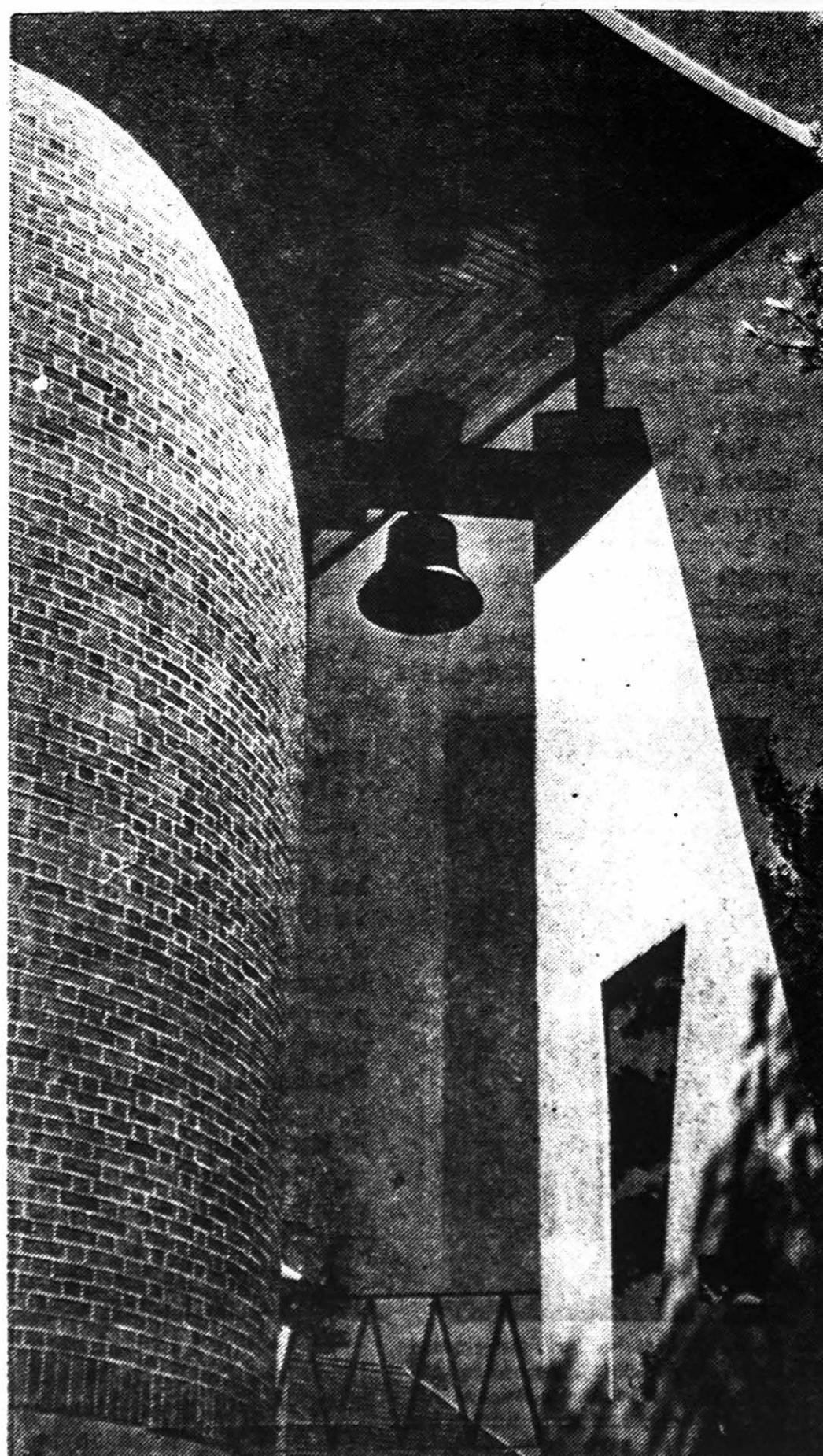
LITAS TRAVEL SERVICE

jums patarnaus nežiūrint kur ir kada keliautumėt. LITAS Travel Service parūpins bilietus, padarys reikiamas rezervacijas, patars kur geriausia atostogauti, kur apstoti, kuriuo laiku ir iš kurio aerodromo arba uosto patogiausia išvykti. Patarnavimai yra visiškai veltui. LITAS Travel Service talkina išskviečiant giminės iš Lietuvos, — atostogom ar nuolatiniam apsigyvenimui. RUOSIATES KELIONEN? ... Nepamirškite

LITAS TRAVEL SERVICE

94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421

Tel. 212-847-5522

Ramus ir gražus kampelis Kennebunkporto vienuolyne. Čia kasmet rengiama berniukų vasaros stovykla. Siemiet tokią stovyklą prasidės birželio 26 ir baigsis rugpjūčio 21. Informacijų reikalau rašyti: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046.

DARBININKAS

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
 THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS
 Eina nuo 1915 metų
 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS
 Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
 Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
 when published weekly.
 Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Rinkimų vėsa ir kaitra

Lietuvių bendruomenėje svarbiausias įvykis yra šis šeštadienį ir sekmadienį JAV LB tarybos rinkimai. Renkama jau šeštoji taryba. Tradicija eina nuo 1955.

Galima buvusių tarybų veikloje rasti šešėlių ir pragiedrulių. Tačiau patys tarybos rinkimai yra neabejotinai pozityvus lietuvių gyvenimo reiškinys. Pozityvus tuo, kad išjudina iš užsidarymo profesiniuose ar asmeniniuose rūpesčiuose ir pasiskatina pasijusti kolektyvo nariu, atlikti tokio nario vaidmenį demokratinėje procese. Bendruomenė iš tikrųjų yra Amerikoje vienintelė tokio masto organizacija, kuri praktiškai demokratinis tiesioginius rinkimus.

Kas dalyvauja bendruomenės rinkimuose — kaip lietuviai, neabejotinai atlieka savo vaidmenį ir amerikiniuose rinkimuose — kaip Amerikos pilietis

Tarybon turi būti išrinkti 37 nariai. Tuo tarpu bus išrinkti tik 35. New Yorko apygardai nedalyvaujant rinkimuose.

Tarybos vaidmuo panašus kaip parlamento — svarbiausia priima ar keičia savo "konstituciją" (įstatus), sudaro vykdomąją organą (centro valdybą), išrinkdama pirmininką ir tvirtindama jo pasirinktus valdymo narius. Veikime daugiau pasireiškia valdyba, ne taryba. Tad taryboje svarbu turėti žmonių, kurie dinamiški, veržli, kiek žmonių su pusiausvyra, jaučiančių bendruomenės ne vieną kurį reikalą, bet visą reikalų plotą. Mažiau reikšmės čia turi grupinis ar pasaulėžiūrinis nusistatymas, išskyrus vieną nusistatymą chartos įpareigojantį rūpintis Lietuvos laisvės reikalais, rūpintis čia esančių lietuvių kultūros palaikymu ir plėtimu.

Tarp kandidatų vieni tuo rūpinasi daugiau, kiti mažiau. Lai kraštis negalėjo tenkinti kai

kurių korespondentų gero nūro pagarsinti tik vieną kurį savo apygardos kandidatą. Būtų buvusi nelygybė kitiems to apygardos kandidatams. O ne visos apygardinės rinkimų komisijos atsuntė informacijas apie savo kandidatus. Išimtis tebuvo New Jersey, kuris atsuntė visų savo kandidatų nuotraukas (jas ir paskelbė). Kai kurios apygardinės komisijos neatsuntė net savo kandidatų sąrašo. Teko pačiam laikraščiu juos medžioti.

Jei nesakysim, kad rinkimų eiga iš kai kurių sluoksnių susilaukė klaidymo tai pozityvi propaganda už rinkimus buvo, palyginti, vėsi.

Tiesiog kaitri yra propaganda už amerikinius rinkimus, nors jie, tebus tik lapkričio mėn.

Partijos susirūpinę kandidatais, kurie pajęgti surinkti balsus. Pavyzdys artimiausias New Yorkas. Čia liberalai pirmieji pastatė kortą ant Goldbergo. Demokratai taip pat svyravo į Goldbergą. Ir Goldbergo šalininkai jau iš anksto džiūgavo, kad jis 100,000 balsų turės daugiau už Rockefellerį.

Liberalai prie Goldbergo pridėjo dar katalikų balsam medžioti Patersoną, "kataliką", tiek "tolerantišką", kad jis pasisako prieš Blaine priedo atšaukimą (vadinas, prieš paramą nevaldinėm mokykloms), pasisako už abortus. Tai kataliko vardo pridengtas oportunistas. Demokratai prie Goldbergo nori pridėti, kaip informuoja žydų liberalų N. Y. Post, negrą Ambro. Balsuotojai betgi susirūpinę, kad nebus už ką balsuoti, jei nenorės Rockefellerio trečios kadencijos. Goldbergą pačių žydų liberalų laikraštis išvadino demokratų partijoje išgalėjusios korupcijos šalininku iškamša. New Yorkas pritrūko garbingo, iškilaus žmogaus į gubernatorių.

O vis dėlto balsuoti ir čia reikės. Reikės, anot Tablet, balsuoti už mažiausią blogybę.

MIKALAJUS KATKUS

BALANOS GADYNĖ

(6) Toliau porinis kaustytas brikas įgavo visas teises ir pakėlė kelis pavieninius ratus; aniegi netaisomi, vos kenčiami kaip karštiniai, užkelti ant abarų, kad nespainioti, pamazėliu pranyko. Sulyginant su pavieniniais ratais, porinis brikas mėslavežiui buvo keblus ir nepatogus. Mėslo mėžimas, prikaltomas prie sunkiausių darbų ūkėje, atsiradus poriniam brikui, dar labiau pasunkėjo: reikėjo briką atbulą įtraukti į namą, nes dėl jo ilgumo negalima buvo įvažiuoti atsisukti. Traukdami briką atbulą į namą per mėšlus aukštyn, išvadindavo jį veltinio padargu, perkūnu, rupūze ir čemerini.

Kas kita vežant su pavieniniais ratais. Parvažiavęs su tuščiais, jau name randa pirmąją veltinį; tas veltinis stovi be pirmutinį tekinių, jų vietoje parama — tam tikra kaladžiukė. Parvažiuoti tušti ratai nukeliami nuo pirmutinės ašies, vadinasi, nukeliami nuo "keblų"; keblus priveda prie

primesto veltinio ir pakelia vieną tekinių taip, kad primesto veltinio šerdėninkas įlenda į pritraukto veltinio ašies skylę; toliau pabaudžia arkli, tas timpla, parama parvirsta, pakeltas tekinis nusileidžia ant mėslo. Taip veltinis patiekiamas vežimui ir išvažiuoja iš namo. Nukeltus tuščius ratus paremia kaladžiuke ir deda į juos mėslą.

Su dabarnykščiais brikais šitokio veiksmo atlikti negalima, nes tratinis juose įlenda savo grandimi ir pirmutinę ašį, o šerdėninkas perlenda per grandį; šerdėninko neištraukia, nes jis mėslu uždėtas. Taigi prikrauto vežimo nei nukelti nuo pirmutinės ašies, nei ant jos uždėti, jei būtų nukeltas, negalima.

Pavieniniuose ratuose buvo kito: tratinis įlenda ne į pirmutinę ašį, bet į rėkų padėklą ir užtaisytas aklina: pirmutinė dalis laisva nuo užpakalinės dalies ratų, jas jungia tik šerdėninkas. Tokiu užtaisymu negalima buvo pasitikėti, nei

Manau, kad visi esame girdėję, jog Vatikano ir kituose Italijos archyvuose yra sukaupta daug rankraštinių dokumentų, liečiančių Lietuvos istoriją nuo karaliaus Mindaugo iki paskutinių laikų. Jie mum mažai žinomi arba visi nežinomi. Atėjo laikas juos išrinkti ir išleisti viešumon spausdintų knygų pavidalu, kad jie ten nebaigtų trūnyti arba nežūtų kokių nors kitu būdu.

Šį uždavinį turi ir kitos tautos: vokiečiai, lenkai, prancūzai, ukrainiečiai, latviai. Bet jie jau yra išleidę arba įpusėję leisti istorinių šaltinių dokumentacinę medžiagą. Vokiečiai turi išleidę jau per 100 tomy, lenkai — apie 50, ukrainiečiai katalikai — per 50, latviai — keletą tomy. O lietuviai iki šiol dar nėra išleidę nė vieno šaltinių tomo (pirmas tomas baigiamas spausdinti).

Gal Lietuvą liečiančių dokumentų nėra tiek daug, kiek liečiančių kitas tautas? Priešingai, Lietuvos istorijos šaltinių dokumentacijos yra daugiau ne-

gu latvių ir ne mažiau už ukrainiečių. Tai gal lietuviai neturi prityrusių mokslininkų archyvuose esančiai medžiagai surasti ir jai išskaičiuoti?

Tiesa, kad senų rankraščių rašymo būdas, jų stilius, išblukęs ar ištrupėjęs popierius sudaro daug sunkumų jiems suprasti. Tam tikslui reikalingas specialus pasiruošimas ir, be to, sugebėjimas juos atrasti ir išskaičiuoti. Vis dėlto keletą tokių specialistų turime. Mokslininkų tarpe jie žinomi ne tik Romoje, bet ir kitur. Būtent Sv. Gregorijaus universiteto profesorius kun. Paulius Rabikauskas, S. J., prel. dr. Paulius Jatulis, kun. Rapolas Krasauskas, kun. dr. Juozas Vaišnora, MIC. Satalikai — per 50, latviai — keletą tomy. O lietuviai iki šiol dar nėra išleidę nė vieno šaltinių tomo (pirmas tomas baigiamas spausdinti).

Dėl savo sugebėjimo skaičiuoti senus rankraštinius dokumentus kun. P. Rabikauskas yra pakviestas Sv. Gregorijaus universiteto dėstyti atitinkamo kurso, o prel. P. Jatulis — ukrai-

KUN. DR. P. CELIESIUS

niečių katalikų pakviestas redaguoti jų tautos istorijos šaltinių, kurių suredagavo jau aštuonis tomus ir dar turi medžiagos kitiems keturiems, jau greitai baigiamam ruošti.

Prel. P. Jatulis, rinkdamas medžiagą Ukrainos istorijai, kartu surinko nemažą medžiagą ir Lietuvos istorijai, nes tos dvi tautos savo istoriniais šaltiniais yra tampriai susijusios. Daug tos rūšies dokumentų yra jo jau nurašyta, o dalis — mikrofilmuose. Jau nurašyta beveik visa bažnytinio procesų dokumentacija, kurios bus trys tomai, ir Medininkų (Zemaičių) vyskupijos istorinė dokumentacija — du tomai. Toliau eis Vilniaus ir Vygių (Seinų) ir apskritai Lietuvą liečianti dokumentacija, kurios jau nemažą surinkta ar nufilmuota. Reikės dar gerokai ją papildyti, išskaičiuoti ir nurašyti. Iš to vėl susidarys eilė tomy. Kaip mato-

me, tik bendros Lietuvos istorijos šaltinių medžiagos susidarys per dešimt tomy. Pridėjus dar specialius šaltinių istorijos dokumentinę medžiagą, pavyzdžiui, Lietuvos vyskupų relikvijų du tomus, Vilniaus universiteto (Jėzuitų akademijos) keletą tomy, jėzuitų ir pranciškonų vienuolių istorijos po keletą tomy, kitų Lietuvoje veikusių vienuolių istorijos keletą tomy, Siluvos bažnyčios istorijos dokumentaciją, kurią paruošė prof. kun. St. Yla, ir pan.

Be P. Jatulio, dirba ir kiti istorikai. Minėtasis P. Rabikauskas redaguoja Lietuvos vyskupų relikcijas, kurių pirmasis tomas baigiamas spausdinti. Jis turi taip pat ir antrąjį relikvijų tomy surinktą ir pastabomis atžymėtą medžiagą. Be to, turi daug medžiagos iš Vilniaus jėzuitų akademijos ir jėzuitų vienuolių veiklos Lietuvoje. Tik gaila, kad, užimtas tiesioginiu profesoriavimo darbu universitete, jis nedaug laiko tegali skirti minėtos akademijos ir jėzuitų vienuolių istorijos leidiniam redaguoti.

Pranciškonų vienuolių Lietuvoje istoriją suredaguoti sutiko kun. dr. V. Gidžiūnas, O. F.M. Kaip toli tame darbe jis yra pažengęs — nesiskardena.

Prie Vilniaus jėzuitų akademijos-universiteto istorijos, be P. Rabikausko, dirba dar prel. dr. Jonas Bičiūnas. Kuris iš jų pirmiau ir tiksliau tą darbą atliks, sunku numatyti. Galima bus pasirinkti tą redakciją, kuri bus tiksliau ir moksliskiau atliktą.

Vyskupo M. Giedraičio lietuviškai monografijai medžiagą turi surinkęs prof. Z. Ivinskis. Tik tiesioginės jo profesoriavimo pareigos trukdo tos monografijos redagavimui paspartinti.

Kardinolo Jurgio Radvilos lietuviškai monografijai apščiui medžiagos turi surinkęs prel. P. Jatulis. Tačiau jos galutiniam suredagavimui trūksta laiko, o jos išleidimui — pinigų.

Kaip matome, Lietuvos istorijos šaltiniam tirti ir turimai medžiagai tvarkyti turime visą eilę mokslo vyrų, istorikų ir rankraščių skaitymo specialistų. O vienok minėtų šaltinių leidimas yra patekęs akligatvin.

Kodėl taip yra? Kodėl, pavyzdžiui, P. Jatulis nemėsi redaguoti ukrainiečių istorijos šaltinius, o ne lietuvių? Kodėl prof. kun. P. Rabikauskas beveik išimtinai atsidavęs Sv. Gregorijaus universitetui reikalams, o ne Lietuvos istorijos šaltinių leidimui?

Tai klausimas, į kurį atsakyti turime visi lietuviai, kuriems dar rūpi Lietuvos kultūros reikalai.

Man rodos, kad mes suvokiame savo tautos kultūros svarbą ne mažiau už lenkus. Jei jie, būdami egzilai, pajėgia leisti savo tautos istorinius paminklus, kodėl mes negalime pajėgti? Jeigu benamiai ukrainiečiai įstengia atskleisti savo tautos praeities kultūrą enciklopedinių veikalų — Monumenta Ucrainae Historica ir kit. pavidalu, tai kodėl mes, lietuviai tremtiniai ir ankstesni emigrantai, susibūrę negalėtume taip pat išleisti Lietuvos istorijos šaltinių Fontes Historiae Lituaniae? Juk mes esame ne mažiau pajėgūs už kitus. Tai ko trūksta, kad Lietuvos istorijos šaltinių leidimas yra iššaldytas? Trūksta tik vieno dalyko, būtent — organizavimo.

Rankraštines dokumentacijos šaltinių leidimas yra ne partizaninis reikalas. Pavienis žmogus čia nieko neišveiks. Tai aiškiai liudija prel. P. Jatulio ir prof. P. Rabikausko atvejai. P. Jatulis, pavyzdžiui, knisosi tiek daug po archyvus, rankiojo Lietuvą liečiančius dokumentus, išleido nemažą pinigų jėm filmuoti, sunaudojo tūkstančius darbo valandų tiem dokumentams išskaičiuoti ir perrašyti, o lietuviai, tremtiniai ir ankstesni emigrantai, tuo nesidomėjo. Ne kartą mūsų spaudoje buvo rašyta, kad Jatulis-Rabikauskas-Ivinskis-Krasauskas, tie senų dokumentų skaitymo specialistai, knaisiojasi po archyvus, renka ir filmuoja Lietuvos istorinę medžiagą ir kaupia ją savo darbo patalpose. Bet mes praleidome tai negirdomis ir neužgažavome jų savo tautos kultūriniam darbui. Leidome juos pakviesti dirbti kitataučiam. Jie dirba tiem, kurie jais susidomėjo ir pasiūlė, tegul ir nedidelį honorarą, iš kuro (nukelta į 4 psl.)

Darbininkų masė neša Amerikos vėliavas demonstracijai gegužės 20 prieš miesto rotušės New York. Demonstracijos buvo skirtos pademonstruoti Amerikos m. asių patriotines nuotakas, stiprinti prezidento Nixono politiką Vietname, mažinti studentų anarchiją viduje.

Nuotr. V. Maželio

sunkiai vežant, nei greitai važiuojant, bet buvo patogumo kitu žvilgsniu. Aukštaisiai ir dabar važinėja pavieniniais ratais.

Vienai minutei praėjus nuo įvažiavimo į namą dykais, arklys jau tempia veltinį iš namo; veda jį už pavadžio mažas vaikas. Kelyje sutinka vyrą iš savo gryčios, važiuojantį namo su dykais ratais; tikriau sakant, ne važiuojantį, bet jojantį, nes jis joja, arklys traukia ratus ir žmogų neša. Sutikęs savo berniuką, vyras nulipa nuo arklio, paima už pavadžio ir veda kitą arkli su vežimu į dirvą; berniukas lipa per ienas ant arklio, pasparto kulnais jam į šoną ir bidžmena namo gauti tokiu pat būdu, kaip pirma, pilno veltinio.

Vyrą dirvoje pasitinka mergaitė, kratinėjanti mėslą, paduoda vyrui šakelę ir ima arkliui už pavadžio. Vyras verčia mėslą iš veltinio su mėslo kratomąja šakelė (kablio niekas nevartojo). Mergaitė paveda arkli; jos reikalas, kad krūvelės būtų mažos, jį stabdo arkli tankiai ir trumpai. Ištuštinęs ratus, vyras sėdas raitas ir bidžmena, pakolaik pasitinka atvarant pilną veltinį. Mergaitė pasilikusi krato mėslą; jų dvi nes viena nesugebėtų.

Mėslavežtis patenka, jei geras oras, bent šešias dienas; tuo laiku gatvė pilna ratų, tuščių ir prikrautų, vežimas vežimą vež; pasitikusieji juokauja su

kitu. Štai vaikas joja raitas su tuščiais ratais ir pasitinka mergaitę, vežančią pilną veltinį. Vaikas, nusisukęs į mergaitę, atkartoja girdėtą jos dainuotą dainelę: "O ašai vargo nebojau, kad bernužėlį pasidabojau." Mergaitė, jam atsilygindama, leido jį iš mėšlų saują. Tas pats vaikas, pasitikęs kitą sau lygų, šaukia: "Mainykime kumelėmis; kiek duosi priedo?" Kelias prikratytas mėslų; tuos mėslus kiekvienas nušluos po savodalmi ir apkaups bas-tučius ir svogūnus. Jei pasitaito lietingas laikas, tai kaimoje mėslavežtis sunkus, techniniai grįmsta ir kelyje, ir dirvoje.

Minimas darbas sunkiausias pakelti arkliams: be sustojimo tempia ir tempia. Kas gali, keičia arklius: vienas veža ligi pietų, kitais po pietų. Pusryčiai ir paldieniams duodama arkliams abrakso, pietums — šieno su vandeniu, užpraduotu miltais. Vienam pilname gyvenime išvežama ligi dviejų veltinių ant šešių hektarų pūdymo. Išvežta mėslą, arkliai, galima sakyti, atbaigia šiu metų darbą; likti akėjimai ir vežiojimas šieno ir javų iš lauko; arkliai nuo to nepavargsta, dar atsigaua. Mėslų aparinėjimas — darbas jau čiams nesunkus, nes pūdymas iš pavasario suartas, tik įkryrus dėl daugybės vapsvų ir bimbių; naktimis puola musės ir uodai.

Žmonės į tą laiką trumpiausiam miega: miegas be sapno, gilus ir sotus. Prisirėbė vakariene, eina išpuštais pilvais, kas į daržinę, kas ant namo. Kaip atėjo, taip pavirto: nusirėdyti nėra ko, nes vienuarškiniai ir vienkelniniai, visas patalas — menka pogalvaitė ir apsiaustas dėl viso ko, atsargai. Išbunda, kai skerdžius triūbija, atsikelia ir eina. Kai kuris makarudamas ranka apie burną, tarija žegnonės žodžius, taip juos per skubrą sutrupindamas, kad išeina kažki koks pasakymas: visgi Dievą pagarbina. Seimninkas ir šeimininkė, labiau atsidėję maldai, kalba poteries, eidami savo ruošą.

9. ŠVENTAS JONAS

Šventas Jonas atneša pradžią šienpiūtės ir gražiausio vasaros laiką: ilgos ir šviesios dienos, trumpos nesutemstančios naktys suteikia žmogui linksnumo, teigiamai veikia senus, didindamos norą gyventi, o apie jaunus ką ir bekalbėti: jie po sunkių savaitės darbų šeštadienį, nesirūpindami rotyjumi, naktį nenuguli. Juos kažkur traukia ir masina, vaidintuvė nešioja juos po geltonus saulėleidžius, po užkerėtą deivių ir raganų kraštą, pakolei, nuovargę įveikti, patenka į saldaus miego glėbį.

Svento Jono naktis turi ypatingą galybę: jai net gamta pataikauja: nežinau tokių metų,

kada ši naktis būtų ar vėjuota, ar lytuota — visada šilta, graži, rami. Ne be reikalo šią naktį ir papartis pražydi. Šatrijos kalnas toli nuo aprašomos vietos, net nežinoma, kurioje jis pusėje, bet kiekvienas moka apie jį šį tą pasakyti: "Šią naktį ant Šatrijos kalno susirenka raganos, sujoja ant piestų raitos, kūrėna ugnį, renka uogas ir neša prie ugnies sėdinčiam seniui su akine nosimi. Aus-tant vėl išsiskirsto."

Vakarykščiai prieš Šventą Joną pavalgę vakariene, jauni eina į gatvę, darželiuose randa mergaites besėdinčias ir vainikus bėpinančias. Po kiek laiko mergaitės susieina į būrį, prie jų pritampa būrys vaikinių; jos nešasi vainikus ir gėlių ryšulius, o jie koptas. Eina visi į lauką kryžių kaisyti, kad rytą visi pasigrožėtų rožių, lelijų, šparų, gvaizdžių, pinavijų, rugiagėlių sunkiais vainikais, kryžius apmopusiais, smulkiais šimtažiedžiais ir žaliomis rūtomis, Dievo kancias apkašiusiais. Prie kryžių pastatytos koptos; viena mergaitė pasilipusi kaiso, o kitos: paduoda ko reikiant: vainikų, gėlių, siūlų. Vaikinai sėdi žolyne, už jų nugarų griežlė rugiuose gieda savo giesmelę, trumpą, gražią: "Grėžk, grėžk, grėžk!" Kitoje pusėje kelio garsinasi putpelė; jos giesmelė: "Putpilkšt, putpilkšt!... Viena mergaitė bestovėdama pasakė:

— Tos paukštelės, kaip mokėdamos, Dievą garbina, jų giesmę Dievas priima sau už garbę.

Toliau ta pati mergaitė pasakė pasaką:

Važiuoja keliu kunigas ir mato — šaly kelio per griovį šokinėja vaikelis. Sokst į vieną pusę ir sako:

— Tai tau, Dieve.

Sokst į kitą pusę:

— Tai man, Dieve.

Taip šokinėjo vaikelis tai į vieną pusę, tai į kitą pusę griovio, ir vis sako:

— Tai tau, Dieve, tai man Dieve.

Kunigas liepė sustoti vežėjui ir paklausė vaikelio:

— Ką tu ten veiki, vaikeli?

— Gi aš Dievą garbinu.

— Kas tavo do garbinimas, šokinėjant per griovį?

— Kaip aš moku, taip garbinu.

— Eik šen, aš tave išmokysiu poteriesi.

Vaikelis eina prie kunigo, jų tarpe buvo vanduo. Kunigas mato, kad vaikelis eina viršum vandens, labai nustebo. Emė mokytį poteriesi; mokė mokė ir išmokė. Dabar tas vaikelis eina sau nuo kunigo, o priejė prie vandens, jau nebe viršum eina, bet brenama. Mat, užtatai nepaeina viršum vandens, kad jis dabar moka griešnų žmonių poteriesi. Dabar kunigas ir sako jam:

(Bus daugiau)

ATEITININKIJA NĖRA TIK SENOVĖS LIEKANA

(tąsą iš praeito nr.)

Naujoji teologija

Kaip esama dvejopo amerikizmo, taip yra ir su naująja teologija.

Visi šviesūs ir geros valios katalikai sveikina pastangas tų rimtų teologų, kurie siekia gilesnio tikėjimo tiesų supratimo, jų tikslesnio formulavimo, dėstymo metodų patobulinimo bei pritaikymo šių dienų žmogaus galvosenai.

Bet yra ir kitokių teologų. Šie gana stipriai pasireiškia Olandijoje; kiek mažiau — Šveicarijoje; vieną kitą galima sutikti net ir arčiau, Washingtone. Jie keistai suprato popiežiaus Jono XXIII posakį: „Atidarykite langą ir įleiskite gryno oro“. Jie išvertė tai savaip, lyg kad saktų: „Nuimkite bažnyčios stogą! Išgriaukime sienas!“ Taip ir radosi jau „naujoji“ teologija.

Atgaivintas modernizmas

Dėl ko žodį „naujoji“ rašau kabutėse? Gi dėl to, kad ji nėra nauja. Tie visi dalykai, kurie taip garsinami ir peršami naujosios teologijos vardu, savo esme yra tik atgaivintas teologinis modernizmas, kuris šio šimtmečio pradžioje buvo be-

MONSINJORAS LEONARDAS GIZINSKAS, T.L.

pradėdas smarkokai plisti Italijoje, šiek tiek Prancūzijoje, bet kuris pranyko, kai popiežius Pijus X-sis jį kategoriškai pasmerkė (bene 1910).

Tai, ką perša modernistai, visiškai nėra religija. Kiekvienos religijos esminis elementas yra vienokia ar kitokia mistika. Modernizme nėra jokios mistikos, nes jis vaizduoja tikėjimo tiesas, dogmas, sakramentus ir kita tik kaip simbolius, kitaip sakant, formas be turinio. Jei tai būtų teologija, tai ji būtų priimtina kiekvienam, daugiau ar mažiau kultūringam, ateistui.

Tačiau „naujosios teologijos“ atstovai nenori pripažinti, kad savo mokslo didžiąja dalimi jie savinasi pasmerktojo modernizmo tezes. Jie sakosi siekiant dviejų dalykų: religijos mokslo su racionalinimo (priderinimo prie žmogaus proto reikalavimų) ir Evangelijos numitologinimo (nuvalymo nuo mitų).

Religinis racionalizmas

Tuo keliu bandė eiti kai kurie protestantai. Dėl tų savo bandymų jie nebuvo laimingi.

Kodėl taip atsitiko?

Norint atsakyti į šį klausimą, reikia atsakyti, kas yra religija. Vienas iš gausių jos apibūdinimų teigia, kad tai yra pagarbų, meilę, pasitikėjimą ir pasiaukojanti sielos bičiulystė su savo Kūrėju. Arba dar trumpiau: religija tai bičiulystė su Dievu.

Kad žmogus elgtųsi tikrai žmogiškai, jis turi neišvengiamai kontroliuoti bet ar būtų imanoma bet kokia meilės forma, kad ir ta pati bičiulystė, jei ji remtųsi vien tik protu? Čia randame atsakymą, kodėl per daug racionalizuota religija anksčiau ar vėliau praranda save ir virsta savos rūšies filosofija. Tai aiškiai patyrė bandžiusieji tuo keliu eiti. Jų doktrina neteko šilumos bei mistinio įžvelgimo į asmens vidaus problemas.

Dievas ar „dievukas“?

Katalikiškoji doktrina nepa-neigia proto reikšmės religinio galvavimo formavime. Bet, iš kitos pusės, autentiškas Bažnyčios mokslas mus moko, kad esama tokių tikėjimo tiesų, kurias mes žinome tik dėka Dievo Apreiškimų, bet kurių žmogaus protas, net Dievui jas jau apreiškus, pilnai suprasti nei-stengia.

Vienas didžiausių senosios krikščioniskosios literatūros tyrinėtojų bei žinovų, Adolph Harnack, miręs 1912, mėgdavo kartoti savo klausytojams Berlyno universitete: „Aiškiausias įrodymas, kad krikščionybė nėra žmonių išradimas, yra paslapčių buvimas krikščioniškame moksle. Paslapčių nėra ir

negali būti žmonių sukurtuose moksluose, teorijose.“

Isaac Newton, didysis matematikas, išradėjas ir filosofas, Dievą vadindavo Didžiąja Tikrove; kiti žymieji mąstytojai jį vadindavo Absoliutu, Aukščiausiąja Būtybe. Sventasis Raštas kalba apie Dievą kaip apie tokią Didybę, kurios nei dangus nei žemė negali apimti. Kas gali protingai laukti, kad žmogaus protas įstengtų tai padaryti? Žmogaus dvasinės galios yra ribotos. O kas yra ribota, negali apimti to, kas neturi ribų.

Kas bandytų teologiją „racionalizuoti“, kaip to nori „naujosios teologijos“ atstovai, tą imtųsi „racionalizuoti“ patį Dievą. Tiriama jo galia turi tam tikrą pirmenybę prieš tiriama jo objektą. Visi tiriameji objektai turi sutikti tiriamosios galios ribose. Iš to matome, koks mažas ir smulkutis yra tas racionalistų „dievas“.

Evangelijos „numitologinimo“ mitas

Abstrakčiai kalbant, užsimojimas Evangeliją nuvalyti nuo mitų būtų geras dalykas. Bet tik su viena sąlyga. Būtent, kad

Evangelijon mitų tikrai būtų įsibrovę. Tačiau taip nėra.

„Naujosios teologijos“ atstovai mitais vadina visa tai, kas skiriasi nuo ištisinio, kasdienybės gamtos vyksmų. Tat į šią kategoriją pirmiausia turi i-eiti tokie dalykai, kaip įsikūnijimas bei Atpirkimas; tai, šv. Pavilo liudijimu, jau prieš devyniolika šimtmečių žydams buvo papiktinimas, o graikams beprotė. Toliau — tiems žmonėms tik „mitai“ yra tokie darbai. O kas yra ribota, negali apimti to, kas neturi ribų.

Sitokia pozicija būtų suprantama, jei kas nors būtų kategoriškai ir be mažiausios abejonės įrodęs, kad egzistuoja vien tik šis pasaulis ir kad nėra jokio antgamtinio pasaulio. Bet niekas to nėra įrodęs. Neįrodyti tezių laikymas įrodytomis ir vadinimas jų aksiomomis yra ne kas kita, kaip tik savotiškas akademinis mitas, prietaras.

(Bus daugiau)

Vokietijoje Bad Woerischofene miesto burmistras įteikia miesto herbą vysk. A. Deksnui. Šiame mieste vyskupas turi savo įstaigą.

VYSK. A. DEKSNYS PAS ANGLIJOS LIETUVIUS

Vysk. A. Deksnys, kuriam yra pavesi Europos lietuviai, aplankė Angliją. Kelionėje jį palydėjo Tėv. dr. Klemensas Zalalis, O.F.M.

Balandžio 18-25 lankė Coventry, Wolverhampton ir Birmingham lietuvių kolonijas. Ten jį dar lydėjo kun. Matulis, MIC. Taip pat aplankė ir vietos burmistrus ir arkivyskupas bei jo pagalbininkus.

Manchestery lankėsi balandžio 26. Notre Dame vienuolyno koplyčioje koncelebravo mišias, 19 asmenų suteikė sutvirtinimo sakramentą. Po pamaldų gimnazijos salėje buvo bendri pietūs. Vyskupą pasveikino ir jauni skautai ir paukštytės, padainavo porą skautiškų dainų, pašoko tautinių šokių. Dalį programos atliko Manchestero tautinių šokių grupė. Vakare vyskupas nuvyko į klubą, apžiūrėjo lietuvišką mokyklėlę, kur jį pasitikio mokiniai.

Lietuvių klebonu ten yra kunigas Valentinas Kamaitis.

Paskutinį savaitgalį aplankė Nottinghamo ir Bradfordo kolonijas. Gegužės 1 aplankė vietinį vyskupą, kuris po karo daug padėjo kunigams, atvykusiems į Angliją.

Gegužės 1 pas marijonus buvo Anglijoje dirbančių lietuvių

kunigų susirinkimas. Susirinko visi. Iš Skotijos atvyko prel. J. Gutauskas, iš Australijos kun. Kazlauskas, MIC. Buvo aptarti pastoraciniai reikalai, spaudos klausimas, organizacijų padėtis.

Gegužės 2 lankė pamaldas Nottinghamo, o gegužės 3 Bradfordo, suteikdamas 25 asmenim sutvirtinimo sakramentą.

Abiejose vietose priėmimų se buvo ir jaunimo programos.

Gegužės 4 aplankė Leedsą. Ir tada išskrido į Vokietiją, kur gegužės 7 lankė Miuncheno lietuvių.

Aplankyti Anglijos vyskupai, kardinolas ir apaštališkas delegatas priėmė labai nuširdžiai, padėjo pagalbą dirbantiems kunigams. Visur jautėsi, kad vyskupai tikrai nori įgyvendinti povatikaniškus nutarimus, kurie liečia pastoracinį darbą su emigrantais.

ATSIŪSTA PAMINETI

Kazimieras Barėnas — TUBOTO GAIDŽIO METAI. Išeido Nidos Knygų Klubas Londone, 438 psl., kaina 3 dol.

Petras Maldeikis — MEILE DVIDEŠIMTAME AMŽIUIJE. Išeido Lietuviškos Knygos Klubas Chicagoje, 273 psl., kaina 5 dol. Viršelį piešė P. Jurkus.

Birutė Puškevičiūtė — RUGSEJO SESTADIENIS, premijuotas romanas, išleido Lietuviškos Knygos Klubas 1970 Chicagoje. Viršelį ir vinjetas piešė Kazys Veselka, 237 psl., kaina 5 dol.

LIETUVIAI ARGENTINOJE, 1918-1968 Lietuvos laisvės kovos metai, Rosario lietuvių bendruomenės leidinys, 214 psl. Knyga labai gausiai iliustruota, nuotraukom pavaizduoja Argentinos lietuvių gyvenimą. Leidėjais pasirašo Jurgis Brizgys ir Jonas Papeckys.

SVIETIMO GAIRĖS — lietuviškojo ugdymo žurnalas, nr. 1 (5). Leidžia Amerikos Lietuvių Bendruomenės Svetimo Taryba. Numeris išleistas dar praėjusių metų data.

Vyr. redaktorius — Petras Maldeikis, metodinių klausimų redaktorius — Antanas Rinkūnas. Redakcijos nariai: Vaclovas Čižūnas, Gintarė Ivaskienė, Stasė Petersonienė ir Juozas Tamulis. Per metus išeina du numeriai. Vieno numerio kaina — 1 dol. Metam 2 dol. Administruoja Juozas Tamulis, 7031 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. Spausdina Immaculata Press Putname, Conn.

Rašantiem Darbininkui ir kartais savo rašinius prisunčiantiem skubos paštu (special delivery) primename, kad JAV paštas skubas pristatymo mokėstį nuo 30 centų yra pakėlęs iki 45 centų.

PLOKŠTELIŲ IŠPARDAVIMAS

Trys ilgo grojimo lietuviškos plokštelės už 5.50 dol. su persiuntimu

40 Lietuviškų Melodijų įgrota su simfonijos orkestru: Iš rytų šaleles, Atskrend sakalėlis, I-reji gaidžiai negiedojo, Ant tevelio dvaro, Aš pasėjau linijus, Kur tas šaltūnelis, Ramovėnų maršas, Trijų sėbelių, Pasisejau žalią rūtą, Kur bėga Sešupė, Plaukia žagėlė, O liūdi putinėli, Gieda gaideliai, Lietuva brangi, Aš padainuosiu dainų dainelę, Tykus buvo vakarėlis, Kam šėrei žirgelį, Tylus vakaras, Ei, Lietuvos kareivėliai, Lietuvos himnas, Per tamasią naktelę, Pasėjau dobilą, Ar aš ne vyšnelė, Uncių tupi trys pulkeliai, Trys sesutės, Už jūrų marių, Ant kalno, Du gaideliai, O čia, čia, Oi lekia, lekia, Jo jau diena, Sutems tamsi naktinė, Aušta aušrelė, šviesi parazėlė. Tris dienas, Šią naktelę, Jai nerūpėjo, Vai tu žirge, Žalia girelė, žalia liepelė, Gar-nys turi ilgą snapą ir Lietuviais esame mes gimę. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Zibuoklės, L. Stuko moterų seksteto įdainuota 14 liet. dainų: Ruduo, Gėlių daina, Vėl gegužės naktis, Avietėlė, Man ne vistic, Joninių daina, Daina apie tiltą, O, ramunėlė, pasakyk, Aunu, aunu baltas kojas, Myliu tave, Plaukia sau laivelis, Kai ateis pavasarėlis, iš op. „Birutė“ Sesutėlės — lelijėlės ir iš op. „Dana“ moterų choras. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Lietuvos Aidai. Charles Daubaras akordeonu įgrota 16 lietuviškos muzikos dalykėlių: Agonėlės, Siuntė mane motinė-lė, Palankė, Laisvės varpo daina, Dzimdži, Mikita, Atskrend sakalėlis, Ant kalno karklai siū-bavo, Šią nedidelę, Plaukia Nemunėlis, Munšainukas ir 5 lietuviškos polkos. Mono 2.00 dol. Stereo 4.50 dol.

New Yorko Lietuvių vyrų choras įdainavo: Tėve mūsų, Oi broli broleli, Aš pas tėvelį, Jo jau diena, Zvaigždutė, Anoj pusėj Nemunėlio, Ulioja bitelė, Oi toli toli, Pirmyn į kovą, Tu sakalėli, Atsisveikinimas ir Tėvynei. Mono 2 dol. Stereo 3 dol.

Kur Banguoja Nemunėlis A. Brazio įdainuota: Kur banguoja Nemunėlis, Suvilts, Patekėk aušrine, Siuntė mane motinė-lė, Piliu stiklėlį, Kur bazužė samana-nota, Ilgesys, Kur tas šaltinėlis, Arijai iš operos „Gražina“, Tėve mūsų, Sveika Marija ir Šventi Naktis. Mono 2 dol.

Tėvynės Meilė Nemari, A. Dambraskaitės įdainuota 13 liet. dainų: Ramunės daina, O naktužė rami, Pradalgiuose, Liepė tėvelis, Dobilėlis, Na tai kas? Tulpės, Tėvynės meilė nemari, Jau atėjo rudėlis, Kam šėrei žirgelį, Sėdžiu po langeliu, Oi berneli vientyrų ir Vakaras. Kaina 2 dol.

Dvi mamytės ir dvi dukrytės. Baltos burės plazda, Greitai, greitai, Linksmumas, Už gimtinės klonius, Aš mergytė kaip rožytė, Pražydo jazminai, Toli už girių, Saulutė nusileido, Gegutė raiboji, Kaip verkiančio smuiko, Tylūs armonikos tonai, Vasaros naktys ir Ant visados. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Baltijos Vėjelis. Kad tu bū-tum žuvytėlė, Dar neįok, Baltijos vėjelis, Graži Tėvynė mano, Subatėlė, Su daina, Jaunystė, Astuonytis, Kukuoja gegutė, Dagilis, Ramunėlė, Motinė-lė, pažvelk, Vilija, Nerymok pr-vartų ir Ant Nemuno kranto. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

KNYGŲ IŠPARDAVIMAS BEVEIK UŽ PUSĘ KAINOS

„Atsiminimai iš Balfo veiklos“, 404 psl., apie 150 įdomių nuotraukų iš Amerikos ir Europos lietuvių gyvenimo. Čia rasite mokinių grupes, chorą, veikėjus ir t. t. Pamatysite kaip atrodėte prieš 20-25 metus.

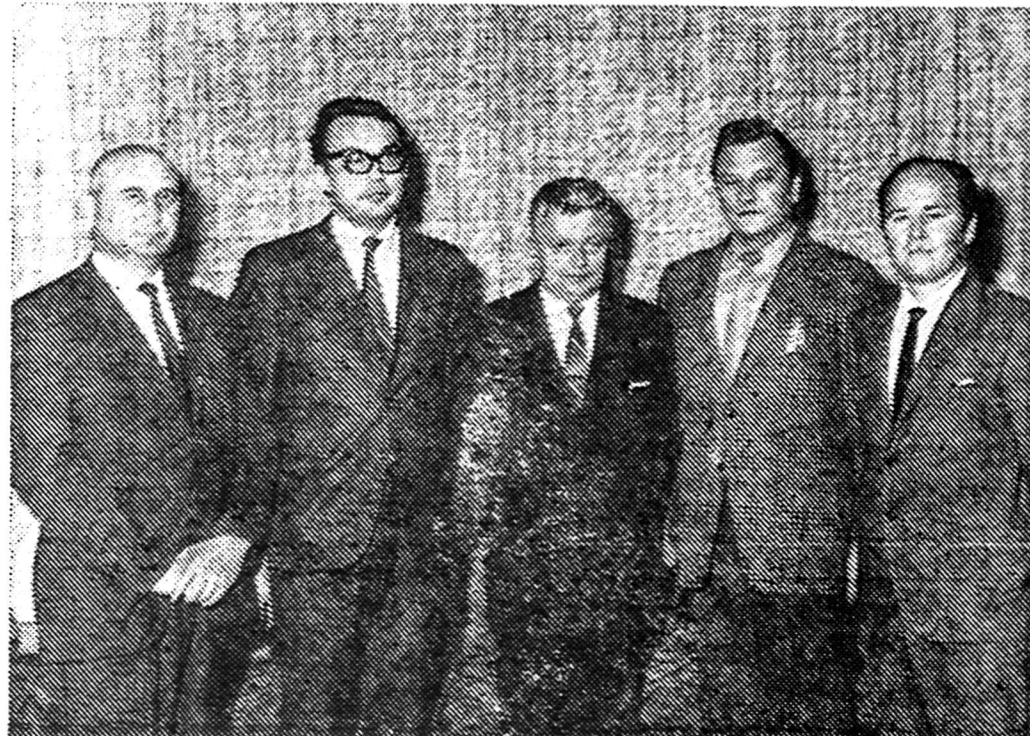
„Vytautas the Great“. 202 psl. Anglų kalboje istorinis veiklas, nušviečias Lietuvos didingą ir garbingą praeitį 14 ir 15 šimtmečiuose. Jaunimui ir kitataučiam ypač svarbu ją perskaityti.

Už abi knygas su minkštais viršeliais tik 5 dol., o už abi knygas su kietais viršeliais tik 7 dol.

Pilnai, Vytauto Klovos keturių veiksmų lietuviška opera. Albumas iš 3 ilgo grojimo plokštelių. Dainuoja Vilniaus operos solistai ir choras. Kašta-vo 12 dol., dabar su persiun-timu — 8 dol. Graži dovana visokiom progom. Teliko tik ke-liolika albumų. Gaunama Dar-bininko administracijoje.

Pilnai, Vytauto Klovos keturių veiksmų lietuviška opera. Albumas iš 3 ilgo grojimo plokštelių. Dainuoja Vilniaus operos solistai ir choras. Kašta-vo 12 dol., dabar su persiun-timu — 8 dol. Graži dovana visokiom progom. Teliko tik ke-liolika albumų. Gaunama Dar-bininko administracijoje.

Virš išvardintos trys ilgo grojimo plokštelės su persiun-timu už 5.50 dol. Gaunamos Darbininko administracijoje.

Liet. Inžinierių ir Architektų Sąjungos Toronto skyriaus valdyba, kuri gegužės 30-31 surengė lietuvių inžinierių ir architektų suvažiavimą. Iš k. į d. inž. V. Matulevičius, inž. A. Viskontas, inž. B. Baranaukas, inž. V. Siciūnas, trūksta S. Masionio.

LIETUVOS ISTORIJS ŠALTINIAI...

(atkelta iš 3 psl.)

rio jie galėtų apmokėti doku-mentų filmavimą ir turėtų būti-na pragyvenimo šaltinį.

Kaip matome, mum netrūksta nei mokslininkų, nei doku-mentinei medžiagai tirti specia-listų, nei viešo spaudoje primi-nimo apie jų buvimą, bet mum trūksta Lietuvos istorijos šalti-niam leisti organizuotumom. Jei-gu gali enciklopedinio didumo leidinius pasigaminti tia sumi-nėtų tautų tremtinių, galime taip pat ir mes, lietuviai, Tik nuosirdžiau susirūpinkime tuo reikalu, o rezultatas bus toks, kad sulauksime Fontes Histo-riae Lituaniae visos virtinės to-mų.

Lietuviam netrūksta nei ge-ros valios, nei kultūrinio vertybių suvokimo, nei svarbiam rei-kalui piniginės aukos. Siam teiginiui pagrįsti jau turime iš-

kalbinių gyvenimo faktų. Už tai kalba J. Kapočiaus suorgani-zuotas Lietuvių Enciklopedijos trisdešimt šešių tomų išleidi-mas; arba vėl vysk. V. Brizgio rūpesčiu Washingtono švento-vėje ir Romos Sv. Petro bazili-koje sutelktinėmis jėgomis lie-tuvių koplyčių įrengimas. Esu stipriai įsitikinęs, kad tų pačių lietuvių pastangomis ir auka pavyks išleisti ir Lietuvos istori-jos šaltinius. Šiam žygiui pil-nai pritaria ir Vakarų Euro-pos Lietuvių Sielovada, kurios prysakyje yra vysk. Antanas Deksnys.

Jei šio straipsnio mintys ras-tų lietuvių visuomenėje atgar-sio, būtume labai dėkingi išgirs-ti tuo reikalu pareiškimų tiek spaudoje, tiek privačiai laiškais.

Laiškus prašome siųsti šiuo adresu: Rev. P. Celiešius, 8939 Bad Woerishofen, Kirchenstrasse 5, West Germany.

Sesėlė Bernadeta diriguoja Marijos Aukšt. Mokyklos Rūtos ansambliui. Ansamblio dainuos lietuviškoje televizijos programoje. Nuotr. M. Nagio

Pusšimtinis kun. Jono Bakšio jubiliejus

Šiemet sukanka kun. Jonui Bakšiui 50 metų nuo jo įšventinimo kunigu.

Jis gimė 1892 kovo 8 Džukioje, Salovartės kaime, Perlojos parapijoje, Varėnos valsčiuje, Alytaus apskrityje.

Lietuviškai skaityti išmoko iš motinos prie dūžgančio ratelio. Paūgėjęs mokėsi Varėnos pradžios mokykloje, Vilniuje ir Maskvoje. 1913, pačiame savo jaunystės žydėjime, paliko gimtuosius namus, sraunųjį Merkių, žavingus jo krantus, gražius pušynėlius ir išvyko už jūrų marių laimės ieškoti. Atvykęs į Ameriką, sunkiai kūrėsi, dirbo, vargo, daug rūpestio turėjo, bet nepalūžo. Nepaprastu ryžtingumu, džiūkiška energija ir sunkiais keliais pasiekė tikslą — tapo kunigu. Jo namiškiams, ypač tėvams, tai suteikė daug džiaugsmo.

Lietuviško židinio kurstytojas

1920 gegužės 29 įšventintas kunigu, pradžioje vikaravo Waterbury ir Hartforde, Conn. 1930 buvo paskirtas Rochesterio, N. Y., lietuvių Sv. Jurgio parapijos klebonu.

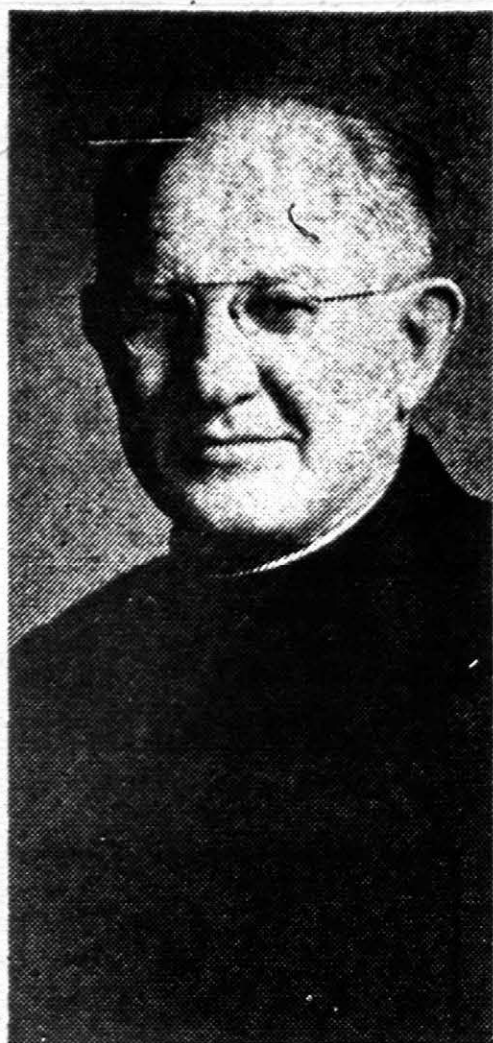
Savo taktu ir tolerantiškumu kun. J. Bakšys sugebėjo suorganizuoti lietuvių ir lietuvišką parapiją. Nors darbo sąlygos pradžioje jam buvo sunkios, bet jis dirbo su dideliu uolumu ir pasižventimu, nepaisydamas nei savo sveikatos nei jėgų. Dirbo kilnios lietuviškos minties vedamas. Jo rūpesčiu ir pastangomis buvo pastatyta didelė, bet graži bažnyčia. Buvusio bažnyčios jis įsteigė parapiją pradžios mokyklą, įrengė susirinkimams salę, kur ir dabar koncentruojasi rochesteriečių lietuvių visuomeninis ir kultūrinis veikimas. Kun. J. Bakšys neleidžia užgesti lietuvių, kam židiniui. Jis tą židinį nuolat kūrė, kad tik plačiau ir giliau įsiliepsnotų. Apie kun. J. Bakšio veiklą dažnai ir gražiai rašydavo lietuviška spauda.

Tremtinių rėmėjas

Po antrojo pasaulinio karo kun. J. Bakšys vienas iš pirmųjų išgirdo tremtinių balsą. Jis tuoj užvedė su jais susirašinėjimą; vienus guodė žodžiais, kitus sėpė siuntiniais. Apie keturiem šimtam tremtinių parūpino garantijas atvykti į JAV. O kai šie atvyko, jis juos nuosirdžiai sutiko, parūpino butus, daugeliui padėjo surasti darbą, kurio dėka kai kuriems pavyko gana gražiai Rochesterį įsikurti.

Praplėtė parapiinę mokyklą ir įvedė nuolatinį lietuvių kal-

Savo ryžtingumu pasiekė tikslą

Kun. J. Bakšys, buvęs Rochesterio lietuvių parapijos ilgametis klebonas, dabar švenčia savo kunigystės 50 metų sukaktį.

bos mokymą. Jis džiaugėsi, kad jo parapija pagsaus naujais lietuviams, tikėdamasis, kad lietuvių dar labiau sustiprės ir išsiplės.

Daug dirbant ir sielojantis, sušlubavo jo sveikata. Gydytojai patarė jam pasitraukti nuo tokio įtempto darbo. Gaila buvo jam skirtis su džiūgiantais ir našiais to darbo vaisiais, bet iš klebono pareigų pasitraukė ir išėjo į pensiją.

Neužmirštami susitikimai

1923 netikėtai man teko susipažinti su energingu jaunu kun. J. Bakšiu Dainavos sostinėje — Merkinėje. Jis tuo metu buvo atvykęs iš Amerikos, į savo mieląją gimtinę — Salovartę. Mudviejų pašnekesys buvo trumpas, bet nuosirdus. Jis labai džiaugėsi, kad turi progos pamatyti prisikėlusią Lietuvą, per tokį trumpą laiką padariusią didelę pažangą.

Tuo metu, kai kun. J. Bakšys svečiavosi Lietuvoje, Merkinėje ką tik buvo įsteigta vidurinė mokykla (progimnazija). Mokyklos padėtis buvo sunki. Stigo mokslo priemonių, knygų ir lėšų neturintiems mokytis. Mokyklos steigėjas kun. dr. Juozas Bakšys kreipėsi į atvykusį svečią kun. Joną Bakšį, prašydamas jį paramos. Svečias nuosirdžiai prašymą priėmė ir, grįžęs į Ameriką, tuoj ėmė siųsti mokyklai piniginę paramą.

Kai atvykau į JAV, tai didelis mano noras buvo su kun. J. Bakšiui vėl susitikti. Su muziku J. Olšausku nuvykau jo aplankyti vasarvietėje. Maloniai jis mudu priėmė. Atrodė, kad mažai pasikeitęs nuo pirmojo mudviejų pasimatymo prieš 33 metus. Kupinas energijos ir

BIRBYNIEČIAI IR BALTIEČIAI ŠOKO IR DAINAVO

TORONTO, ONT.

Kai išvystate sceną, pripildytą jaunimo, apsirengusio margaspalviais tautiniais drabužiais, skaisčiai degančiais veidais ir šelmiškai spindinčiomis akimis, tai ar jūs nepamanote, jog prieš jaus pražydo lysė nuostabių gėlių? Iš tikrųjų tokį įspūdį susidarė, tur būt, ne vienas torontietis, atvykęs savo sios "Birbynės" ir londoniečių "Baltijos" jaunimo sambūrių jungtinį koncertan. Buvo gražu, jauku, iškilminga.

Koncertas įvyko balandžio 26 Prisikėlimo parapijos salėje. Pirmas dalykas, kuris, kaip ir ne vienu kitu atveju, krito į akis, tai nepakankamas scenos dydis. Maža scena didesnį masto parengimą varžo judėjimo laisvę ir sumažina scenovaizdžio perspektyvą. Dėl to, žinoma, nieko negalima kaltinti, nebent tik pageidauti, kad būtų padarytas kelių pėdų kilnojamas scenos priekšas, kur, reikalaujant esant, būtų galima prijungti.

Programa pradėta humoristiniu žodžiu, kurį liaudies stiliumi tarė A. Biskevičienė. Humoristiniai, poetiniai ar kitokie ir tarpai programos metu yra labai pageidautini. Gal tik reikėtų labiau paisyti jų estetinio skonio. Šiuos gabaliukus A. Biskevičienė perteikė su aktorisku pajautimu.

Aplamai programa buvo sukomponuota vykusiai ir pravaista sklandžiai. Ją pradėjo Birbynės šokių grupė, vadovaujama A. Biskevičienės, o užbaigė Londono baltiečiai, vadovaujami D. ir M. Chainausku. Programos viduryje pamainomis rodėsi abiejų sambūrių chorai ir tautinių šokių grupės. Birbynės chorui vadovavo D. Viskontienė, o Baltijos — kun. B. Pacevičius. Kai kurios birbynietų dainos buvo palydėtos skuduciu, kanklių ir birbynės muzika. Atskirai kanklėmis ir birbyne duetą pagrojo Bukšaitė ir R. Sungaila.

džiūkiško šamojo. Vaizdžiai jis pasakojė apie Džukiją, garsiąją Perloją ir kovinguosius perlojiečius.

Nuosirdi bičiulystė

Pasitraukęs iš klebono pareigų, kun. J. Bakšys nusikėlė gyventi į Floridą. Tačiau su savo buvusiais parapičiais bičiulystės ryšių nenutraukia. Kiekvieną vasarą atvyksta į Rochesterrį atostogų. Jam čia pasirodžius, bičiuliai tuojau jį apspinta —

vieni nori pasikalbėti, kiti kviečia viešnagėn ir t.t. Atostogos jam pasidaro trumpos, nes niekad negali visų aplankyti.

Kun. J. Bakšio auksinį kunigystės jubiliejų buvusieji jo parapičiai pasiryžo iškilmingai paminėti. Susiorganizavo komitetas, kuris intensyviai tam ruošiasi. Jubilato pagerbtuvės įvyks birželio 7. Tikimasi, kad jos bus gražios ir gausios dalyviais.

Jubilatui linkime geriausios sveikatos, sėkmės ir Dzevulio palaimos.

Jonas Miškinis

Prel. Juozas Karalius, ilgametis sv. Jurgio Shenandoah, Pa., klebonas, pasitraukęs iš pareigų. Jis yra uolus lietuviškų kultūrinių reikalų rėmėjas, yra išleisęs visą eilę lietuviškų knygų ar parėmęs jų leidimą.

kiu!) sėkmingai pašokti reikia grakštus judesio, teisingos interpretacijos ir vaidybinio polėkio. Sambūrio šokėjai visomis šiomis ypatybėmis žiūrovus ir patraukė.

Londono lietuvių jaunimo ansamblis išaugo didelio jaunimo rūpintojo ir dainos bei scenos meno entuziasto klebono kun. B. Pacevičiaus globoje ir meniškios sielos D. ir M. Chainausko šeimos vadovybėje. Jis, tur būt, turi nemažą ir kitų rėmėjų, kurie šių eilučių autoriui yra nežinomi.

A. Kalnius

PHILADELPHIA, PA.

Radio valandėlės gegužinė

Philadelphijos Lietuvių Bendruomenės Balso radio valandėlės gegužinė — piknika, bus birželio 7, sekmadienį, 1 val. po pietų ir tęsis iki vėlaus vakaro. Gegužinė bus labai gražioje Olympia Lakes vietoje, Route 130, Willinboro, N. J. Už labai nedidelę kainą bus galima maudytis, žaisti, šokti, vašintis ir ten pat bus gera proga sutikti savo pažįstamus bei gimines, atvykusius iš tolimesnių vietovių. Ten pat vyks šeštosios LB Tarybos rinkimai ir bus galima balsuoti. Kviečiami visi.

Philadelphijos Lietuvių Bendruomenės Balsas visus klausytojus aplanko radio bangomis kiekvieną šeštadienį nuo 1:30 iki 2:30 v. dienos laiku. Tai nėra tik vieno ar kelių lietuvių

balsas. Tai yra bendruomeninis balsas, klausytojus informuoja įvairiais klausimais, praneša lietuviško gyvenimo žinias.

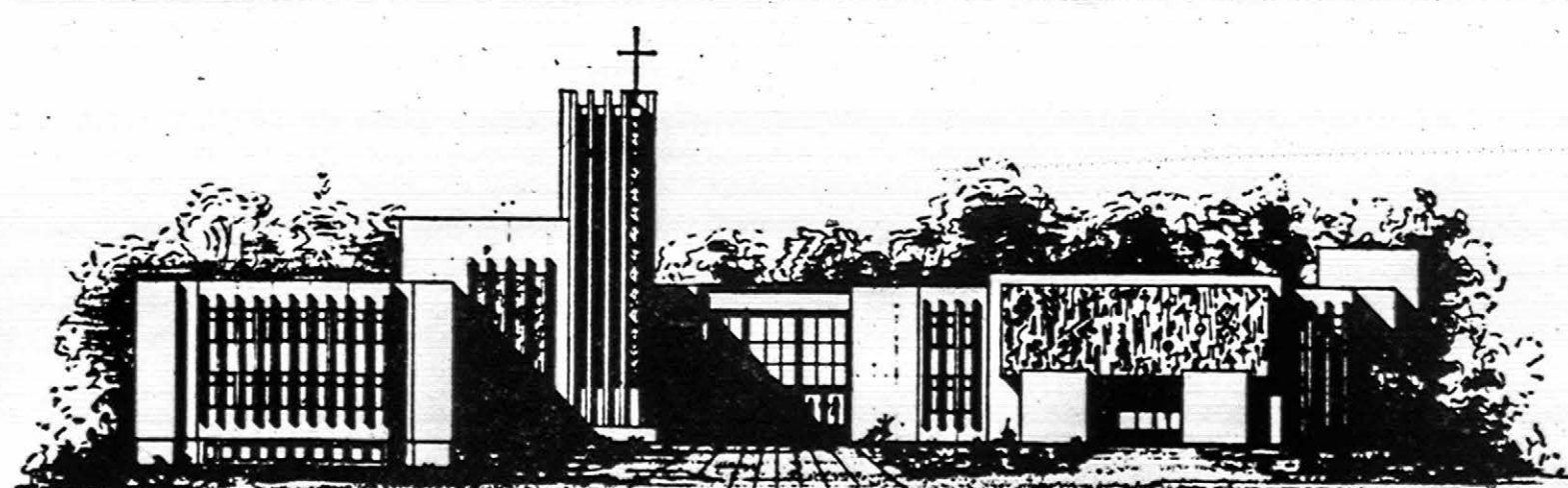
Kad ši valandėlė mums ir toliau lankytų oro bangomis, yra sudarytas pagalbinis komitetas iš šių asmenų: Juozo Ardžio, Alg. Jonio, Juozo Kananavičiaus, Bron. Majausko, Stasio Melniko, Kaz. Spakausko, Vyt. Sušinsko ir Jono Vygelio. Šis komitetas ir rengia šią gegužinę su Lietuvių Bendruomenės pritarimu ir parama.

Komitetas taip pat kreipis į klausytojus, prašydamas aukų. Kiekviena auka, geras patarimas ir talka šiai radio valandelei suteiks skardesnį balsą ir leis jai ilgiau gyvuoti.

Rengėjai

LB RINKIMAI HARTFORDE

LB VI Tarybos rinkimai Hartfordo apylinkėje vyks tačia tvarka: birželio 6 — nuo 3 iki 7 v.v. Lietuvių Klube, 227 Lawrence Street, Hartford. Birželio 7 — Svč. Trejybės bažnyčios salėje po 8:30 v., 10 v. ir 11:30 v. mišiu. Visi kviečiami rinkimuose dalyvauti. Rinkimams komisijai pirmininkauja Ignas Simonaitis, 86 Beacon Street Hartford, Conn.

Kultūros židinio projekto fasadas, archit. Adolfo Tyliaus. Išplanuota salė, lituanistinės mokyklos patalpos, organizacijos kambariai, biblioteka, meno galerija, spaustuvs, redakcijų bei administracijų patalpos, koplyčia, viešnuolynas, muziejus.

Mielas Lietuvi, JAU LAIKAS — paremk Pranciškonų pastangas pastatyti

KULTŪROS ŽIDINĮ NEW YORKE

Pranciškonų Kultūros Židinyje tarnaus visiems lietuviams dëlto visų prašome kiek galint didesnę auką prisidėti prie jo STATYBOS FONDO.

TEVAMS PRANCISKONAMS BROOKLYNE (BUILDING FUND)

Siunčiu auką _____ statybų fondui ir prašau įrašyti mane (mūsų šeimą / mūsų mirusiųosius) į:

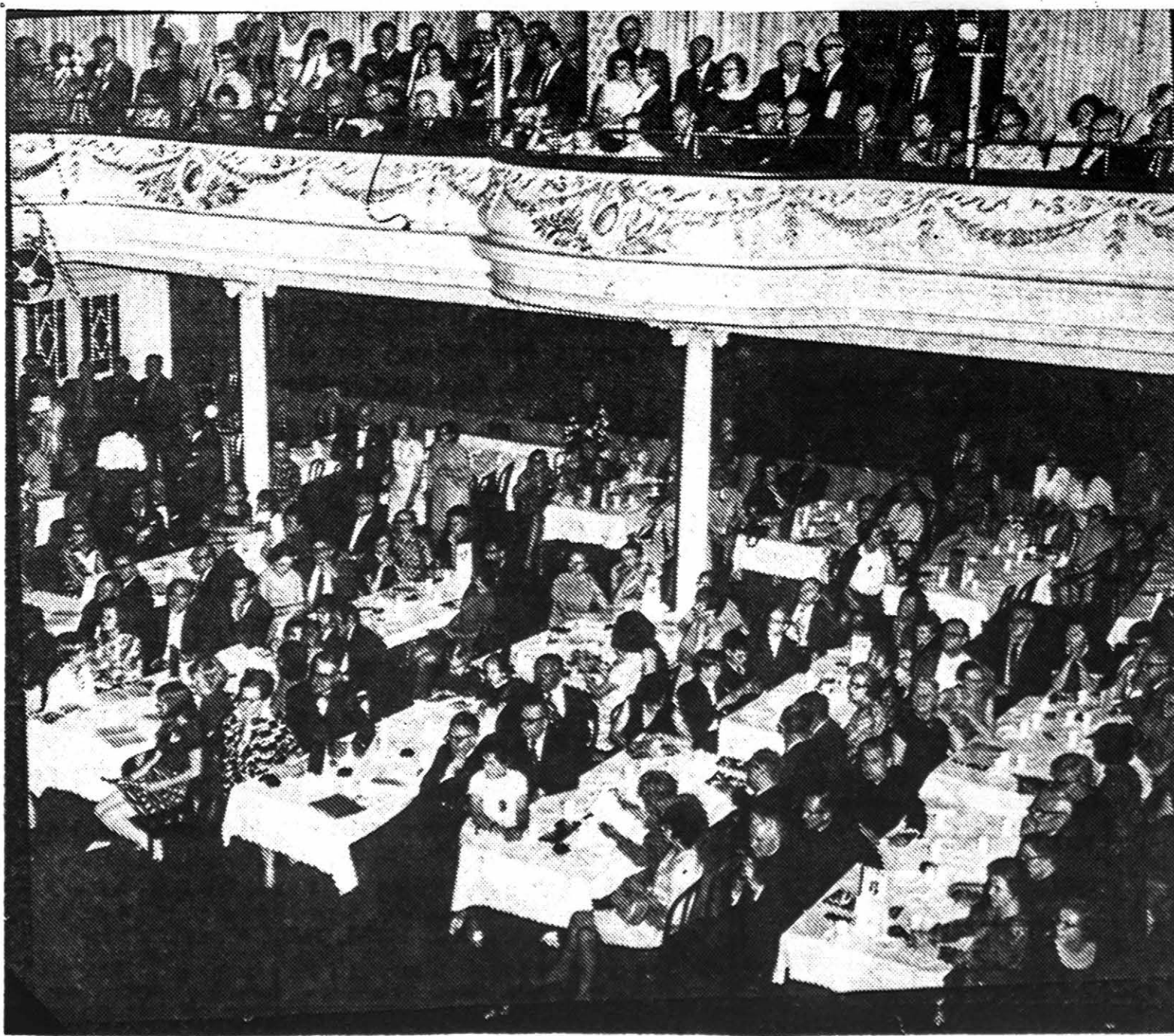
☐ Garbės fundatorius (\$1000)	☐ Fundatorius (\$100)
☐ Amžinuosius narius (\$500)	☐ Rėmėjus (mažesnė auka)

Pasižaduo iš viso paaugoti ateityje statybų fondui _____

ADRESAS _____

Zip Code _____

Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax Deductible)

New Yorko lietuvių tautinių šokių grupė gegužės 16 paminėjo savo veiklos 20 metų sukaktį. Nuotraukoje — publika seka programą.

IŠ VISUR

— Prel. Jonas Boll-Baltusevičius, Lietuvių R. K. Susivienijimo centrinis dvasios vadas ir Svč. Trejybės parapijos Wilkes Barre, Pa., klebonas, yra sunkiai susirgęs širdimi. Gydomas ligoninėje.

— Inž. Stasys Kungys su šeima iš Livermore, Calif., savo bendrovės siunčiamas, išvyks ta į Europą dviem metams, kur bandys surasti rinką bendrovės gaminiams.

— Kun. Juozas Margis, MIC. Rosario lietuvių parapijos klebonas, birželio 1 iš Argentinos atskrido į New Yorką. Ta pačia dieną išskrido į Long Beach, Calif., kur gyvena jo motina. Amerikoje kun. Margis svečiuosis apie mėnesį laiko.

— Prel. Juozas Karalius, lietuviškos spaudos mecenatas, ilgametis sv. Jurgio lietuvių parapijos Shenandoah, Pa., klebonas, pasitraukė iš eity pareigų ir paskirtas klebonu emeritu. Jo vieton paskirtas kun. Juozas A. Neverauskas, buvęs Jėzaus Širdies parapijos, New Philadelphia, Pa., administratorius. Kun. Neverausko vieton paskirtas kun. Teodoras S. Macunas, iki šiol vikaravęs to patio parapijoje. Paskyrimai įsigalioja birželio 3.

— Detroito ateitininkų šeimos šventė įvyksta birželio 7. Pamaldos 11 val., po pamaldų iškilmingas aktas — studentų, moksleivių ir jaunųjų paklėmas į aukštesnį laipsnį, dr. Romualdo Kriaučiūno kalba. Meninę dalį atlieka jaunimas. Po šių iškilnių — bendri pietūs. Po jų dainos, bičiulystė, pasisvečiavimas.

— Jūratė Kazickaitė, pastoviai dirbanti Associated Press žinių agentūroje, priskirta prie 6 žurnalisto vieneto. Ji aprašys apie 50 mil. amerikiečių 18-34 m. amžiaus. Žurnalistas tirs kaip jauni žmonės praleidžia pinigus, augina vaikus, perka namus ir kt.

— Karolė Veselkaitė, pirmoji Detroito Benediktinų gimnazijos mokinė, gegužės 19 už pasižymėjimus moksle buvo paimta į National Honors Society. Karolė šį pavasarį baigia 11 klasę. Šiais metais savo gimnazijos mokslo parodoje ji laimėjo antrą vietą chemijoje už projektą "Plieno rūdys ir apsauga nuo jų". Yra laimėjusi eilę premijų ir už gimnazijos ribų. Karolė taip pat veikia reikiama ir lietuviškame gyvenime — veikia ateitininkuose, šoka tautinius šokius, dalyvauja jaunimo chore ir lanko lituanistinius kursus.

— Zina Elena Jasytė, Sv. Bernardo mergaičių aukštesn. mokyklos, New London, Conn. trečio mokslo moksleivė, išrinkta mokyklos metrašio "Crosier" vyriausia redaktore. Iki šiol ji buvo dvejus metus redaktorės padėjėja. Redakcijos — administracijos štabą sudaro 15 asmenų. Zina yra mokyklos garbės studentė (first honor roll). Ji gimusi Patersono, N. J.

— Dail. H. Zmuidzinienė, Alkos muziejaus Putname, Conn., paprašyta, muziejui padovanoti paveikslą "Planeta" 22"x18" dydžio.

— Dr. Steponas Biežis, Jonas Bertasius, John Evans, dr. Kazys Sidlauskas, Julius Pakalika, kun. Adolfas Stašys, dr. Jonas Valaitis, Mečys Simkus ir Jonas Jasaitis sudaro komisiją lėšom telkti Lietuvių Tautos Genocido parodos surengimo ir išstatymo išlaidom apmokėti. Komisija prašo lietuvių organizacijų ir visuomenę aukomis prisidėti prie lietuvių tautos tragedijos ir komunizmo pavojaus parodymo amerikiečių visuomenei. Aukos siųsti: Lietuvių Tautos Genocido paroda, 4259 So. Maplewood Ave., Chicago, Illinois 60632.

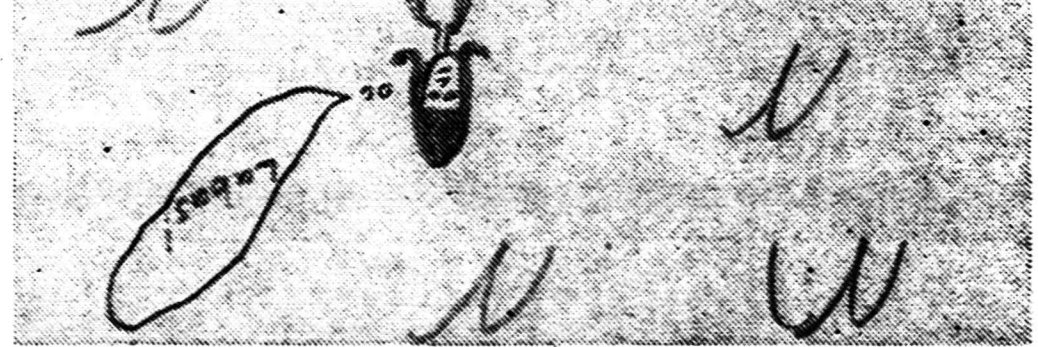

Puslapi tvarko mokytė E. Ruzgienė

VYTAUTAS DIDYSIS

Vytautas Didysis gimė 1350 m. Jis buvo kunigaikštis Kėdainių apskrityje, Vytavos rajuose. Vytavos rajuose buvo pastatyta bazilika, pavadinta jo vardu. Vytavos rajuose buvo pastatyta bazilika, pavadinta jo vardu. Vytavos rajuose buvo pastatyta bazilika, pavadinta jo vardu.

Paulius Rajeckas, 6 sk. mok.

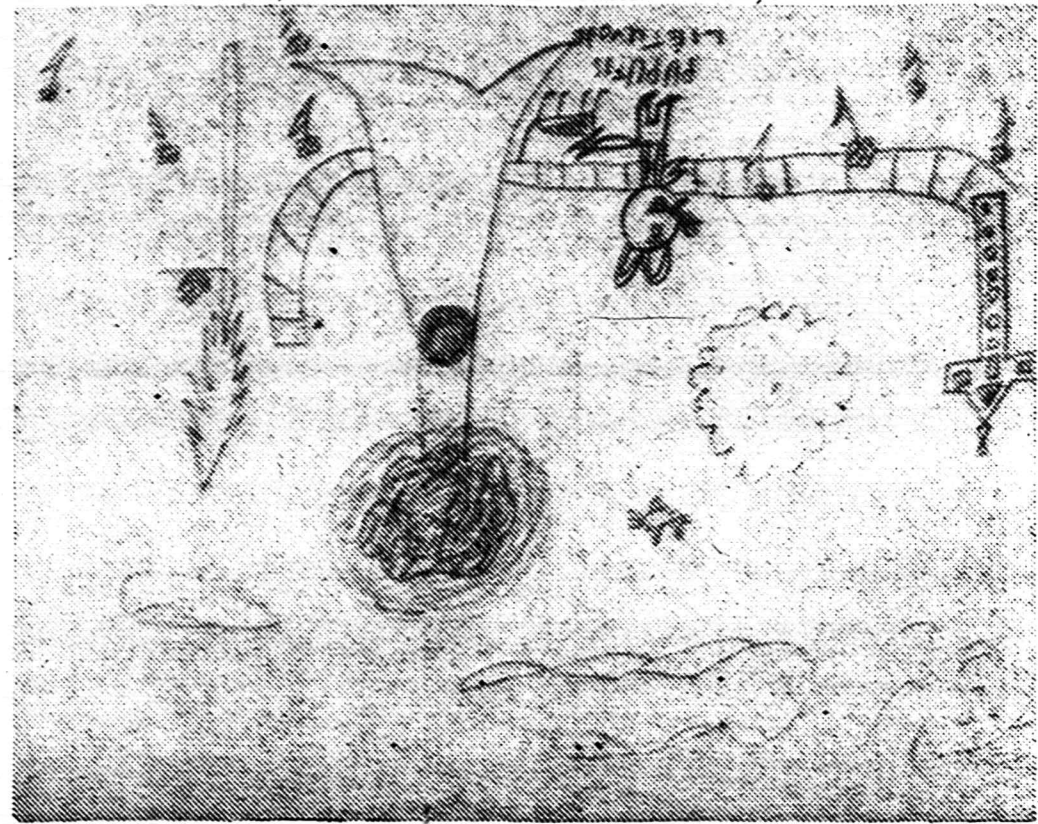

Lucius Strazdis, 6 sk. mok.

Danutė Norvilaitė, 6 sk. mok. Kokie tau, gal rud? Man patinka geltoni. Raudoni ir geltoni. Vra grybių visokių. Grybai, grybai tie išdykėliai. Naktį bijo vabalių. Dieną slepiasi nuo vaikų. Grybai, grybai tie išdykėliai.

Labas — piešė Lyda Kiaunytė, 2 skyriaus mokinė

Puputis Lietuvoje — piešė Rūta Dragūneviciūtė

Kiskutis verkia — piešė Rita Dragūneviciūtė, 1 sk.

MANO GĖLĖ

As turin gėlę, ji yra miršta. Mano motinė jį man davė. Jos lapai yra žali. As turin kita miršta. Ji yra maza. Ir mano mamiu savo mirtą.

Antanas Ambrosinis, 2 sk.

ZUVIS

Viena karta as ir mano sesė. Mes taip pat jiem sunkiom žaidim. Visa žaidimo laiką žaidim. Tai kaip žaidim, buvo labai idomus žaidimas.

Antanas Ambrosinis, 2 sk.

VELNIAI

Velniai yra labai blogas. Jis neiga. 2.50 dol. Labas Rytas. Kovere, J. Mi. N. Jankutė. — 2.50 dol. Kaip Algūkas Vėjo Ieškojo. Rūta Dragūneviciūtė, 2 sk.

Antanas Ambrosinis, 2 sk.

Mergaitė — piešė Vilija Jūraitė, 1 sk.

Brooklyn, 479 psl, ketals vir

Labai naudingas priedas pra dedantems mokytis lietuvių kalba. Lithuanian Reader for Self-Instruction. Parengė W. R. Schmalstieg ir A. Kimas. Kaina 1 dol.

DARBININKAS 910 Willoughby Ave. Brooklyn, N. Y. 11221

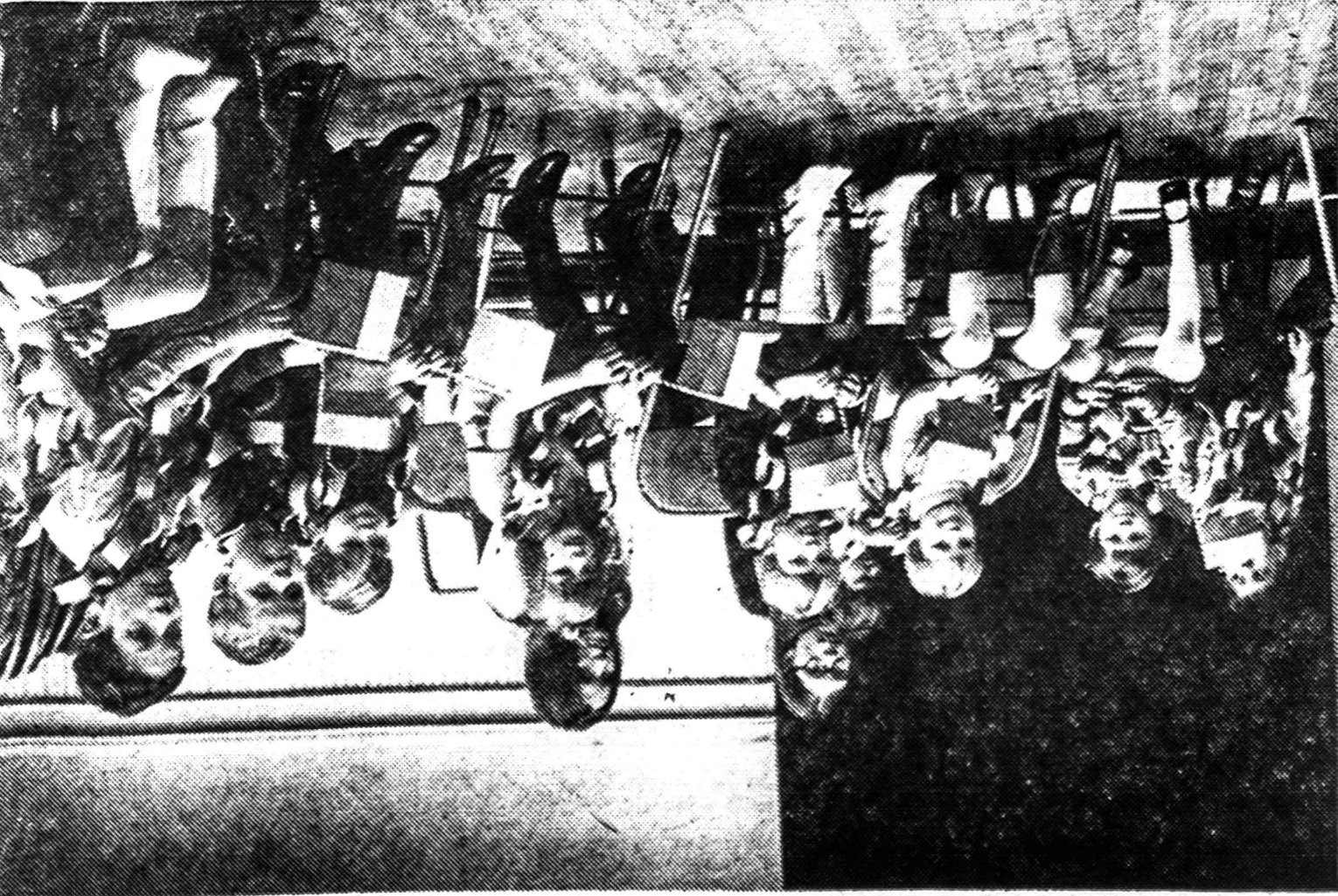
KNYGOS VAIKAM

„Darbininko“ administracijos. Viskas knygelės gražiai spalvotai iliustruotos ir gausios. P. Gaešas, 2 dol. Jaunojo Galilėjo Keliu. Kunas, 4 dol. Kregždutė, III dalis, A. Rimkūnas, 3.50 dol. Kregždutė, II dalis, A. Rimkūnas, 2.25 dol. Neklaizados, S. Dziugas, 2.25 dol. Keturi Valdovai, S. Dziugas, 1.25 dol. Lapė Snapė, S. Tomariene, nes, 5 dol. Laumė Dumnė, S. Peterisone, ne, 1.25 dol. Paskendusi Pilis, S. Tomariene, 1.25 dol. Tinginė ir Darbūnė, S. Tomariene, 1.25 dol. Peilytė Geležytė, S. Tomariene, 2.25 dol. Uke Wagau, A. Golbachini, knygtė, — 1 dol. Puputis Skėtis, spalvinimo knygtė, 75 c. Algis ir Alvytė, spalvinimo Nenumelis, 3 dol. Mėškinukas Rudosiusukas, V. 3 dol. Tėviskės Sodyba, J. Placius, ne, — 3 dol. Lietuvos Laukai, S. Jonynie, 3.50 dol. Bites, L. Germaniene, — neiga. 2.50 dol. Labas Rytas. Kovere, J. Mi. N. Jankutė. — 2.50 dol. Kaip Algūkas Vėjo Ieškojo. Rūta Dragūneviciūtė, 2 sk.

Old MacDonald had a farm. That's why the Peace Corps needs him.

The Peace Corps Agricultural Desk Washington, D.C. 20525

Advertising contributed for the public good

Patys jauniai lietuviškos mokyklos lankytojai su lietuviškomis vėlavėlėmis. Nuotr. R. Kiskutis

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. Licensed by VNESHPOSYLTORG. DOVANAS-SIUNTINIUS! LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t. GAVĖJAS NIEKO NEMOKA. TUKSTANTINIŲ KLIENTŲ PATEIKIMU. VISI SIUNTINIAI APPRAUSTI. GABANTUOJAS SKUBUS IR TIKSLUS. PRIŠTATYMAS. Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių priedamomis kainomis. Cosmos Parcels Express Corp. affiliated with PODAROCIT, Inc. Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausiojoje istaigoje ir visose mūsų skyriuose.

NEW YORK, N.Y. 10003 — 35 Second Avenue New York, N.Y. 10011 — 135 W. 14 Street New York, N.Y. 11207 — 2947 Fulton St. Brooklyn, N.Y. 11211 — 271 Union Avenue Brooklyn, N.Y. 11218 — 331 West Broadway Boston, Mass. 02127 — 332 Filmore Avenue Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Halsted Street Cleveland, Ohio 44134 — 5879 State Road Irvington, N.J. 07111 — 762 Springfield Avenue Irvington, N.J. 07111 — 1082 Springfield Ave. Grand Rapids, Mich. 49504 — 636-38 Bridge St. N.W. Hamtramck, Mich. 48212 — 11333 Jos. Campau Avenue Lakewood, N.J. 08071 — 288 Main Street Los Angeles, Calif. 90022 — 960 S. Atlantic Blvd. New Haven, Conn. 06519 — 509 Congress Avenue Newark, N.J. 07106 — 698 Sanford Avenue Passaic, N.J. — 176 Market Street Paterson, N.J. — 99 Main Street Philadelphia, Pa. 19122 — 1214 N. 5th Street Pittsburg, Pa. 15203 — 1307 E. Carson Street San Francisco, Cal. 94115 — 2076 Sutter Street Waterbury, Mass. — 905 Bank Street Worcester, Mass. 01610 — 169 Millbury Street Youngstown, Ohio 44503 — 309 W. Federal Street Tel.: AL 4-5456 CH 3-2583 EV 4-4952 LI 2-1767 TL 6-2674 BR 8-6966 WA 5-2737 ES 2-4655 GL 8-2256 AN 1-2994 LO 2-1446 GR 2-6387 PO 3-4818 HU 1-2730 PL 6-6766 SW 8-2868 RI 3-0440

GERIAUSIAI PALEISIT PER SAVO ATOSTOGAS CAPE COD-OSTERVILLE KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO Jūros PIAŽO — GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE JANSONŲ VASARVETĖS VILJOJE AUDRONE 87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655 Tel. (Area 617) 428-8425 Viena Audronė yra apsupa didelio puiš, bežy ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams. Erdvas kambarys, rami ir jauki aplinkuma. Visai arti šilto rėvės, privatus atviro jūros piasas (7 minutes pėsčiom). Geras lietuviškas maistas. Audrona vasarai nusi bitelio 20 iki rugsejo mėn. 7 d. ir jau dabar priimami užsakymai. Kreiptis: DR. ED. JANSONAS — 15 ROSEDALE ST., BOSTON, MASS. 02124 (tel. 288-5899), o po bitelio 22 d. tiesiai į vilią AUDRONE — CAPE COD, MASS., MARIVA JANSONAS. Vieni maistiniai kvietimai atvykti į šią gražiąsą ir didžiulę Cape Cod žaliųjų pasiekusių lietuvišką pajūrio vilią.

Paulius Klevinas, teniso žaidėjas Toronte

PAULIUS KLEVINAS — kylanči stalo teniso žvaigždė

Š. m. gegužės 16 Toronte prastame Rytų Kanados ir Amerikos atvirame stalo teniso turnyre jaunasis Paulius (g. 1958. I.28) išsikovojęs dvigubą čempionatą: jauniui iki 13 m. ir jauniui iki 16 m., bei gavo II v. vyrų D klasėje. Paulius stalo tenisą pradėjo žaisti Aušros stovykloje ir nuo 9 metų amžiaus su Aušros klubo tenisistais aktyviai dalyvauja lietuvių pabaltiečių bei kanadiečių stalo teniso pirmenybėse ir yra Š. Amerikos jaunių čempionas. Pauliui treniruoja jo tėvas Jonas Klevinas, Aušros klubo stalo teniso sekcijos vadovas.

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

- Sachmatininkų keilonė į Lietuvą neįvyks. Turime tvirtų žinių iš Chicago, kad mūsų sachmatininkai (Tautvaisas, Karpuska ir kt.) į pavertę Lietuvą nevažiuos.
- Bostono tarpklubinėse, Lietuvių II praeitą savaitę rungtynių su Boston Latin nebaigė. Rungtynės buvo nutrauktos prie padėties 2:2. Mūsų vyrų žaidė keturiose, taigi vieną tašką atidavė be kovos. Laimėjo Andrius Keturakis ir taktininkas L. Icenogle. Bronius Skrabulis atidėjo partijoj turi nekurios persvaros.
- Tautvaisio partija, kainavusi jam pirmos vietos Chicago pirmenybėse. Baltais žaidė Jasaitis, juodais — Tautvaisas.

1. P-K4 — P-K4
2. N-KB3 — N-QB3
3. B-N5 — P-QR3
4. B-R4 — P-KB4
5. P-Q4 — P-KP2
6. N-KP — Q-R5
7. Q-Q — N-B3
8. BxN — QxP
9. QN-Q2 — B-K3
10. P-KB3 — 0-0-0
11. NxP — NxN
12. PxN — QxKP
13. P-B3 — P-QB4
14. B-N5 — B-Q4
15. Q-Q2 — PxP
16. PxP — B-B4?
17. PxP — QxN
18. BxR — RxB
19. QR-K1 — Q-R4
20. Q-KB4 — BxP
21. Q-B5 — QxQ
22. RxQ — K-Q2
23. R-Q1 — K-B1
24. RxB — KxR
25. R-N5 — ir juodųjų baigmė praloštiną, nors jie padarė dar 17 eįmų.

1. gauname Schlieman'o gambitą;
2. Tautvaisio mėgiamas variantas;
3. Tiksliausias eįmas;
4. Juodieji netik išlygino, bet jau turi nekurią persvarą;
5. Cia... B-Q4 buvo geriau;
6. Šis eįmas sukelia juodiems problemų;
7. Eįjimo idėja priristi baltųjų valdovę prie KN2 laukelio apsaugos, nors ir kvalieto auka;
8. Šis eįmas padaro juodųjų valdovę saugią;
9. Visai nesuprantama klaida. Reikėjo 16... B-N5! ir baltųjų valdovė būtų viena laukelį 17. Q-B2, sektų... QR-B1 18. Q-N3 ar 18. N-B3 ir baltieji būtų riesta. Bet po teksto eįjimo juodieji beviltiškai padėty.
10. Dabar baltųjų bokštai grėsina įsiveržti į septintą skersinę.

LAWRENCE, MASS.

Kun. Jono Bernatonio jubiliejaus programa

Kun. Jonas Bernatonis švenčia sidabrinį kunigystės jubiliejų ir 50 metų sukaktį. Birželio 7 d. 3:30 v. popiet Sv. Pranciškaus bažnyčioje jubilias celebruos mišias. Koncelebrantas bus prel. Pranciškus M. Juras, pensininkas, buvęs ilgametis šios bažnyčios klebonas. Jis ir lietuvišką pamokslą pasakys. Kiti koncelebrantai bus kun. Antanas P. Baltrušiusas — lietuvių Sv. Petro bažn. So. Bostone klebonas; kun. Dovydas Z. Sokelis — Sv. Marijos ir Gabrieliaus bažn. klebonas Randolphe, Wisconsin; kun. J. Peirauskas MIC. — priruošiamosios mokyklos Marianapoly, Thompson, Conn. viršininkas. Kun. James H. Coffey iš Sv. Aideno parapijos Brookline, sakys anglišką pamokslą. Per mišias giedos So. Bostono Sv. Petro bažnyčios 40 asmenų choras, Berklee muzikos mokyklos profesorius Jeronimo Kačinsko vedamas, varguojant Vyteniu Vasiliūnui iš Cambridge ir dalyvaujant solis-

IŠ LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOS

Kearny, N. J. — Lietuvos vyčių New Yorko ir New Jersey apskrityse susirinkimas bus birželio 7 d. 2:30 v. popiet Lietuvių Katalikų Centre, 6 Davis Ave. Susirinkimą šaukia pirmininkė Anne Klem. Svarbiausias susirinkimo uždavinys išrinkti kandidatus apyčių ir vyčių seimą, kuris bus rugpjūčio 19-23 Chicagoje. Susirinkimą globoja vietos vyčių 90 kuopa. F.V.

FILATELISTAI!

Suįčiame Lietuvos pašto ženklus Jūsų pasirinkimui. Rašyti: Baltic Stamps, P. O. Box 127, Toronto, 19, Ont., Canada.

1. P-K4 — P-K4
2. N-KB3 — N-QB3
3. B-N5 — P-QR3
4. B-R4 — P-KB4
5. P-Q4 — P-KP2
6. N-KP — Q-R5
7. Q-Q — N-B3
8. BxN — QxP
9. QN-Q2 — B-K3
10. P-KB3 — 0-0-0
11. NxP — NxN
12. PxN — QxKP
13. P-B3 — P-QB4
14. B-N5 — B-Q4
15. Q-Q2 — PxP
16. PxP — B-B4?
17. PxP — QxN
18. BxR — RxB
19. QR-K1 — Q-R4
20. Q-KB4 — BxP
21. Q-B5 — QxQ
22. RxQ — K-Q2
23. R-Q1 — K-B1
24. RxB — KxR
25. R-N5 — ir juodųjų baigmė praloštiną, nors jie padarė dar 17 eįmų.

1. gauname Schlieman'o gambitą;
2. Tautvaisio mėgiamas variantas;
3. Tiksliausias eįmas;
4. Juodieji netik išlygino, bet jau turi nekurią persvarą;
5. Cia... B-Q4 buvo geriau;
6. Šis eįmas sukelia juodiems problemų;
7. Eįjimo idėja priristi baltųjų valdovę prie KN2 laukelio apsaugos, nors ir kvalieto auka;
8. Šis eįmas padaro juodųjų valdovę saugią;
9. Visai nesuprantama klaida. Reikėjo 16... B-N5! ir baltųjų valdovė būtų viena laukelį 17. Q-B2, sektų... QR-B1 18. Q-N3 ar 18. N-B3 ir baltieji būtų riesta. Bet po teksto eįjimo juodieji beviltiškai padėty.
10. Dabar baltųjų bokštai grėsina įsiveržti į septintą skersinę.

Lietuviška vasarvietė BANGA

- Prie Atlanto vandenyno, Golfo srovės šildomo garsaus Craigville Beach.
- Patogūs kambariai ir atskiri namukai, kur patiems galima gamintis valgi.
- Skanūs lietuviški valgiai.
- Grynas pušų oras ir rami vietovė poilsui.
- Svečiams be nuosavų automobilių — transportacija į ir iš plūdimo.
- Šalia "Bangos" randasi ežeras su paplūdimiu. Žuvavimo mėgėjams yra laivelis.

Norintieji puikiai praleisti atostogas prašomi su užsakymais kreiptis šiuo adresu:

A. PAKSTIENĖ BANGA

Box 188, Centerville, Great Marsh Rd. Cape Cod, Mass. Tel. (617) 775-4633

Dainuojam su Lione, įdainuota Juodytės solo ir duetai: Kur bakūžė samanota, Supinsiu dainužė, Dukružėlė, Gegutė raiboji, Mamytė, Spragilų daina, Aš bijau pasakyt, šventė, Agunelės, Oi greičiau greičiau, Gyvenki, juokis ir mylėk, Vai pūtė, pūtė, Apynelis, Pradalguose, Pamyliėjau vakar, Plaukia sau laivelis. Mono, galima groti ir stereo, kaina 5 dol. Daugiau užsisakant, duodama nuolaida. Gaunama Darbininko administracijos.

Kas nori, nors trumpam, pagėbti iš didmiesčio ir surasti ramaus ir gaivinančio poilsio, tas nepravažiuos pro TOMKŲ VASARVIETĘ, kuri yra ant pat Atlanto vandenyno ir turi visas sąlygas, apie kurias kiekvienas didmiesčio žmogus per ilgus metus svajoja.

Dėl smulkesnių informacijų rašykite:

V. Tomkus

700 Ocean Dr. Juno Beach North Palm, Fla. 33403 arba skambinkite (305) 844-3388

Specialiai į LIETUVĄ

Visi mokesčiai ir išlaidos užmokama čia. Gavėjas nieko nemoka.

- SPECIALUS I — \$38.50 10 sv. taukų, 10 sv. miltų, 10 sv. ryžių, 10 sv. cukraus.
- 10 SKARELIŲ — \$46.80 5 vilnonės skarelės, be kutų, didelės ar mažos gėtos ar turkiški pagražinimai ir 5 šilkinės skarelės, visokios spalvos.
- 2 ITALIŠKI NAILONO LIETPALCIAI — \$39.30 2 itališki nailono lietpalčiai — vyram ar moterim, visų dydžių — nuo mažų iki didelių.

SPECIALI PASIŪLA Kalinių imitacija, padaryta iš garsios Borgana medžiagos — kaip kailiniai (tamsiai ruda) ar persiaka avis (juoda) už nenukankuojamą kainą — viskas už \$99.00

UŽSISAKYK DABAR UŽSISAKYK TIK PER

INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd Street Second Floor New York, N.Y. 10010 Tel. 982-1530

Reikalaukite veitui siunčiamų katalogų!

Virginia 9-4496

A. R. SHIPLEY COMPANY

Aluminum Combination Windows and Doors Jalousie Windows Aluminum Awnings 600 RIDGEWOOD AVE. Brooklyn, N.Y. 11208 Allen R. Shipley

DISPLAY

Continental Translators if you have language difficulties getting a N.Y. drivers license or changing out of state, call us. All service done in native language. Tel. 212-982-9844

QUEEN CITY CATERERS

Catering For All Occasions We Supply Everything 1025 Greely Avenue UNION, N.J. Call 201-964-1161 — Day; or 201-732-3254 — Nite

Anywhere in Queens HOUSES or APTS. buyers and tenants waiting call for fast service — MAISON REAL ESTATE — 729-6250

Wayne Glass repair work our specialty we take pride in our work — 50 State Hwy #23 Pequannock N.J. Call 201-696-6420 or 201-835-5664

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE Tel.: GL2-2923

H. W. MALE

Production Trainees experience not necessary afternoon shift steady job good fringe benefits paid holidays. Must speak English. Apply in person: Business Supplies of America, Route #1 Monmouth Junction, N.J.

Exp mechanic & attendant nite shift 6pm-10pm 6 nite week must be mature & responsible also day shift — Gomez Service Sta. 2 Hempstead Av Hempstead, L.I. N.Y. 516 IV 6-9743

PORTERS - CLEANERS for J.F.K. Airport steady job general cleaning good pay nice working conditions all Union benefits — Mohawk Maintenance 366 5th Ave. cor. 35th St. Room 903 — 279-7311

SAMPLEMAKER Back ground corrugated or folding boxes — Liberal salary profit sharing plan and other fringe benefits good working conditions. Call: 201-623-2155 — EXPRESS CONTAINER 105 Ave. L Newark, N.J.

Mario's Auto Inspection & Repair Sta. headlight adjustment, wheel alignment, motor tune-up, brake service. Shell Bay, Mayville, N.J. Cape May Court House (8 am-5 pm closed Sun-Mon) 609-465-5607 Owned & operated by Mario De Santis.

SERVICE

CHEZ CRO BEAUTY SALON The Newest Salon in Throggs Neck... The Comfort and Elegance of your Living Room... At Reasonable Prices. — 3814 E. Tremont Ave., Bronx, N.Y. — TY 2-1115

LA COURONNE 10 Riverside Ave. Lyndhurst, N.J. Open 6 days a week, closed on Tues. Hours: 11 AM to 2 AM — French Cuisine. Host Raymond Lambert. Call 201-939-6674 or 939-9868

Waldorf Associates licensed electrical contractors industrial, commercial and residential. Free estimates. Emergency service. Specializing in all types of wiring and design. Call from 8-5 823-9515 2070 Cross Bronx Expressway Bronx, New York.

ALL BCRO TRUCKING 1270 Pacific Street Brooklyn ANY KIND OF MOVING Seeks contract — reasonable rates Free estimates, 24 hr. service day and night call — 771-2193

Candle Club — where good friends meet, open 7 days a week cocktails cold beer and wines. Corner Hudson Ave. & North Dean St. Englewood, N.J. Call 201-567-7060.

CAPE COD'e

primu vasarotojus su maistu tik liepos mėn. Pageidaujami suaugę. Dėl informacijų skambinti vakarais (617) 436-2219

LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIA ŠV. PETRO BAZILIKOJE ROMOJE,

pasaulyje garsiausioje vietoje jau baigiama įruošti. Kiekvienam lietuviui branginčiam savo tautos kankinių atminimą dera būti šio paminklo kūrėjų tarpe.

Šių metų liepos 7 dieną kopyčia bus dedikuota.

Savo auką atsiųskite prieš kopyčios dedikaciją!

Rašykite:

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND 2701 W. 68th Street, Chicago, Ill. 60629

PIRMAUJANTI DESŲ PREKYBA NEW YORKE VOKISKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios desros Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai Užėkite — įsitikinsite!

9 DIDŽIUOLĖS KRAUTUVES 9

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047 Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068 Astorijoje: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210 Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116 E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677 Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552 Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154 Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

LIETUVIAI SUORGANIZAVO KREPŠINIO MOKYKLĄ I ją kviečia lietuvišką jaunimą

Toronte veikia LSK Vytis. Prieš keletą metų klubas sudarė sąlygas keliems berniukams nuvykti į Amerikos "Bob Cousy" krepšinio mokyklą. Rezultatai buvo geri. Jauniai išmoko geresnių pagrindų moder-

NEW JERSEY TARYBOS VEIKLA

New Jersey Lietuvių Taryba yra padarius šiuos nutarimus: pasiųsti telegramą prezidentui Nixonui ir paremti jo žygį į Kambodiją, pasmerkti Sovietų Sąjungos protestą prieš JAV.

Paprašyti abu New Jersey senatorius ir kongreso narius, kad kooperuotų su prezidentu Vietnamo, Kambodijos ir vidaus tvarkos programoje.

Bendrai su New Jersey Lietuvių Bendruomenės apygardoje paminėti Lietuvos Steigiamojo seimo 50 metų sukaktį, pasirengti birželio išvežimų minėjimui ir tautos genocido parodai. Ši paroda prasidės birželio 13 Chicagoje. Iš ten bus vežiojama po kitas lietuviškas kolonijas.

Sukviesti Vasario 16 minėjimo komitetą, kad jis pradėtų parengiamuosius darbus. Komitetas jau turėjo pradėti veikti, bet pirm. Valentinas Melinis yra išvykęs tarnybos reikalais.

A. S. Trečiokas

Cypress Hills sekcijoj parduo-damas 3 šeimų mūrinis namas (attached). Netoli Jamaica traukinio stoties, prie katalikų bažnyčios, mokyklos ir krautuvų, lietuvių kaimynystėj. Kaina labai prieinama, apie 20 tūkstančių. Tel. skambinti (516) 536-4484.

Rašomos maž. įv. kalbomis, Radio stereo ir kt., Color TV, Computeriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y., 11731 TEL.: (516) 757-0055.

Parengimai New Yorke

Birželio 7, sekmadienį — Maironio mokyklos abiturientų išleistuvės 3 v. popiet. Maspetho lietuvių parapijos salėje, 64-08 56th St., Maspeth.

Birželio 14, sekmadienį — Viešpaties Atsimainymo lietuvių bažnyčios vargonų šventinimas ir religinis koncertas 3:30 p.p. Maspeth, N.Y.

Birželio 21-24 — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje seimas Commodore viešbutyje, 42 St. Manhattan. Banketas — antradienį, birželio 23.

Numatomas parengimus pranešti LB New Yorko apygardos valdybos nariui kultūros reikalams — Vytautui Radzianui, 84-16 110th St., Richmond Hill, N.Y. 11418; telefonas: 441-9720.

DEXTER PARK PHARMACY Wm. Anastasi, B.S. 77-01 JAMAICA AVENUE (Cor. 77th Street) Woodhaven, N.Y. 11421 WE DELIVER Michigan 2-4130

Baltimorės žinios

Dievo Kūno šventėje per 10 val. mišias Sv. Alfonso bažnyčioje įvyko graži procesija, dalyvaujant parapijos mokyklos vaikūčiams.

Baltimorės vyčių choras birželio 7, sekmadienį, Alfonso ir Daratos Adams-Adomaičių vasarvietėje Pinehurst prie graži Chesapeake Bay vandenų ruošia metinę gegužinę. Vyrų choras Sv. Alfonso bažnyčioje giedos birželio 14 per 8:30 val. mišias.

Mokslo metų užbaigimas Sv. Alfonso mokykloje įvyks birželio 14. Graduantai dalyvaus 8:30 val. mišiose. Po mišių prie bažnyčios visi bendrai nusifotografuos. Iškilmingas baigimo aktais prasidės 3 val. popiet Sv. Alfonso mokyklos salėje. Klebonas prel. L. Mendelis graduantams išdalins diplomus ir pasiūlysiems moksle studentams įteiks dovanas.

Lietuvių radijo melodijos metinė gegužinė įvyks birželio 21, sekmadienį, Conrad Ruth Viloje. Programos vedėjai A. Juškus ir K. Laskauskas kviečia visus į jų gegužinę. Sokiam gros geras orkestras. Seimininkės pasigamins skanią krebšų sriubą ir kitų skanių valgių. Savo dalyvavimu paremsite radijo valandėlę ir paskatinsite vedėjus ir toliau tęsti šį kilnų darbą.

Karaliaus Mindaugo šeštadieninės mokyklos mokslo metų užbaigimo programa įvyks birželio 6, šeštadienį, 10 val. ryto Sv. Alfonso mokyklos salėje. Jonas Obelinis

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

Maironio mokykloje mokslo metai baigiami birželio 6. Tą dieną bus pamaldos Apreiškimo p-jos bažnyčioje, užbaigtųjų aktas ir mokinių apdovanojimas. Siemet mokyklą baigia 18 mokinių: Ramona Ašenbergaitė, Rita Biknevičiūtė, Laura Cerkeliūnaitė, Arūnas Janauskas, Daiva Jurytė, Eimutis Karmazinas, Jūratė Kulpaite, Regina Leleivaitė, Ona Matulaitytė, Angelika Menčiūnaitė, Rasa Milukaitė, Rūta Oniūnaitė, Danutė Saldaitytė, Antanas Skėrys, Vida Šlapelytė, Lilija Staknytė, Vytautas Verselis ir Ramutė Žukaitė. Jų išleistuvės birželio 7, sekmadienį, 3 val. Maspetho Lietuvių parapijos salėje.

Kristina-Ritonė Butvydaitė, Vilties ir Vinco Butvydų jauniausioji duktė, yra priimta į Society of Outstanding American High School Students. Jos gyvenimas ir pasiekimai laimėjimai bus aprašyti knygoje "Geriausios Amerikos mokiniai 1970". Kristina pasižymi meno gabumais ir mėgsta žurnalistiką. Ji yra apdovanota dviem aukso atžymėjimais: medaliais: National Honor Society ir Tiespian Society. Dar 15 metų būdama, jina be High School lankė ir kolegiją, į kurią Putnamo seselės ją veždavo vakarais. Kristina gyvena ir mokosi Putnamo seselių vedamame bendrabutyje Putnam, Conn.

Religinis koncertas Maspetho Viešpaties Atsimainymo lietuvių parapijos bažnyčioje įvyks birželio 14, sekmadienį, 3:30 val. popiet naujų vargonų šventinio proga. Vargonais solo gros Jonas Žukas, dėstęs vargonų klasėje Kauno konservatorijoje. Giedos parapijos choras, vadovaujant V. Kerbeliui. Dalyvaus solistai G. Keddy ir Stasys Citvaras. Po koncerto 5 val. bus mišios.

Richmond Hill rajone išnuomojamas 2½ kambarių butas su baldais. Pageidaujama pusamžė moteris. Butas prie gresusisiekimo. Skambinti telefonu 523-8798.

Maironio lituanistinės mokyklos ABITURIENTŲ IŠLEISTUVĖS

Sekmadienį, birželio 7 d.

3 val. popiet

MASPETHO LIET. PARAPIJOS SALĖJE
64-14 56th Road, Maspeth, N. Y.

Sokiai, vaišės — Gutauskų orkestras.

Visi kviečiami, o ypatingai kviečiami būvę abiturientai.

Auka — \$5.00 suaugusiems
\$1.00 jaunimui

STALUS PRAŠOME UŽSISAKYTI PAS:

p. Ašenbergienė — 899-5714
p. Milukienė — (516) OV 1-6172
p. Zukienė — (516) 487-3704

Daiva Kezienė buvo pagerbta gegužės 30 Memorial Day parado metu Middle Village Queens, N. Y. Jai buvo įteiktas specialus veteranų atžymėjimas už patriotizmą (Americanism Citation). Šį atžymėjimą ji gavo už suorganizavimą motor-kados, kurios tikslas buvo paremti prez. Nixoną ir pasisakyti prieš JAV-se plintančią anarchiją. Įteikimo ceremonijose dalyvavo apie 2,000 žmonių — veteranų, organizacijos, skautai, mokyklos, keli orkestrai. Parodo organizatorių apylinkė apima arti pusę milijono gyventojų.

Dr. V. Vyngantas tarnybos reikalais yra išvykęs į Norvegijos šiaurę. Iš Kirkenes, kur pusę metų yra diena ir pusę metų naktis, atsiuntė Darbininko redakcijai sveikinimus. Praeitą mėnesį jis tarnybos reikalais lankėsi Korėjoje.

Trėmimai į Sibirą bus prisiminti birželio 14 d. 12:30 v. prie lietuviškojo kryžiaus Flushing Parke. Rengia liet. kryžiaus globos komitetas.

Paterson, N. J.

Išrinkta lietuvių šv. Kazimiero parapijos taryba
Organizacinis parapijos tarybai rinkti komitetas gegužės 21 suskaitė balsus. Balsų dauguma į parapijos tarybą išrinkti:

Marija Aleksutė, Stepas Augulis, Jr., Kestutis Čižiūnas, Algirdas Eitmanas, Antanas Mašionis, Juozas Mečionis, Marija Saulienė, Bronius Stankaitis, Jurgis Yesolitis, Vincas Yustas ir Stanley Zyk.

Be šių oficialiai išrinktų parapijos tarybon dar įeina du vyskupijos patikėtiniai: Antanas Yuškaitis ir Vincas A. Saulys. Be to, dar du parapijos kunigai, Taigi, parapijos taryboje bus viso 15 asmenų.

Pirmasis tarybos posėdis numatytas birželio 7 d. 12 val.

Parapijos reikalams tvarkyti numatyti penkios komisijos, kurias sudarys išrinktoji parapijos taryba.

Soka N.Y. tautinių šokių grupė savo šventėje gegužės 16, minėdama savo veiklos 20 metų sukaktį.

Nuotr. V. Maželio

LB. N.Y. APYGARDOS APYLINKIŲ PAREIŠKIMAS rinkimų į VI-tąją LB Tarybą reikalui

New Yorko apygardos valdyba, gavusi iš LB centro valdybos rinkimines taisykles 1970 vasario 23 dieną, uoliai pradėjo rengtis rinkimų pravedimui. Buvo sudaryta apygardos rinkiminė komisija, suauktas apylinkių valdybų suvažiavimas — posėdis ir nutarta nieko nesigailėti, kad balsuotojų skaičius būtų kuo didesnis, kad New Yorko apygarda gautų kuo didesnę rinkimų atstovų į seštąją LB Tarybą. New Yorko visuomenė ta proga išstatė rinkimams 20 kandidatų.

Kaip žinome, to entuziazmo neteko parodyti, nes, Vytautui Vaitiekūniui padavus skundą Garbės Teisman, kad tuometinės taisyklės jam nepriimtinos, Garbės Teismas nusprendė, kad gautosios taisyklės yra "nevykdytinos".

Lietuvių Bendruomenės centro valdyba tuomet išleido naujas taisykles, pagal kurias atstovų skaičius jau iš anksto nustatomas. Taigi rinkiminis entuziazmas neteko savo pagrindą, nes trims žmonėms pabalavus, New Yorkas turės lygiai tiek pat atstovų, kiek ir trims tūkstančiams pasirodžius — du (2) Argumentacija, kad siemet daug balsuotojų sutraukus New Yorkas kituose (1973 m.) rinkimuose gaus daugiau atstovų, šiuo metu yra akademinis, nes patirtis parodė, kad vienas žmogus gali lengvai rinkimines taisykles pakeisti ir, greičiausiai, jas vėl pakeisti.

Siemetinis rinkiminių taisyklių pakeitimas yra esminis, balsuotojų entuziazmą organizuojant; noras turėti daugiau atstovų sujungia ir prieklia visuomenę bendruomeniniam darbui ir, bent rinkimų metu, bendruomenė tampa gyvesnė bei susidomėjusi rinkimais.

Rinkimų metu šitaip taisyklės pakeitimas, apygardos valdybos norėjo sužinoti, kodėl ir kas šitaip rinkimine tvarka prieš

Tradiciinis L. R. Šalpos ir K. Moterų Kultūros draugijos rengiamas koncertas siemet bus gruodžio 6, sekmadienį.

pat rinkimus žaidžia; tačiau atsakymo neteko gauti: Garbės Teismas aiškino, kad jo sprendimas neisakė centro valdybai taisykles keisti, gi centro valdyba aiškino, kad ji buvusi Garbės Teismo priversta naujas taisykles išleisti pagal Teismo sprendimą.

New Yorko apygardos valdyba tuomet kreipėsi į Garbės Teismą, pareikšdama, kad naujoji rinkimų tvarka, paskelbta jau rinkimų entuziazmui įsibėgėjus, kenkia bendruomenei, prašydama paaiškinimo. Garbės Teismas atsakė, kad apygardos kreipimasis yra "nesvarstytinas".

Pagaliau apygardos valdyba suauktė apylinkių valdybų nepaprastą suvažiavimą šių metų gegužės 2 dieną, kuris vieninagai nutarė kreiptis į JAV LB Tarybą, kaip į aukščiausiąjį LB organą, prašydama rinkimus atidėti ir pasisakyti rinkiminių taisyklių reikalui. Penki New Yorko LB Tarybos nariai kreipėsi į Tarybos prezidentą, prašydami duoti šiam klausimui eiga. (LB įstatai numato atvejį, kuomet 5 Tarybos nariai gali iškelti klausimą Taryboje). Visa tai buvo daroma todėl, kad per tokį trumpą laiką rinkimines taisykles kaitaliojant ir nežinant, kas už tų visų pakeitimų stovi ir už juos yra atsakingas, — bus labai sunku New Yorko visuomenę į rinkimus kviešti ir jai pasiaiškinti. Dar sunkiau paaiškinti, kodėl Teismas svarstio individualaus, kad ir kaip kvalifikuoto, asmens skundus ir keičia taisykles beveik rinkimų išvakarėse, gi apygardos valdybos kreipimosi nesvarsto.

Kaip paskutinės informacijos mus pasiekia, LB Tarybą rinkimų neatidėjo ir mūsų prašymams nedavė eigos. Nebeturėdami kur daugiau kreiptis, kreipiamės į New Yorko visuomenę, kurios atstovai mus išrinko: jeigu LB institucijos New Yorko apygardai neduoda jokio balso, kodėl mes turime toms institucijoms savo balsus atiduoti? Taigi, naudojant Garbės Teismo frazeologiją, siūlome

New Yorko visuomenei, — jog šitokiai suirutei esant, nekrepiant dėmesio į mūsų prašymus, — kad šiuose ateinančiuose rinkimuose būtų "nebaustuota" tol, kol Bendruomenės Taryba neduos mūsų prašymams eigos, kaip to reikalauja LB įstatai. Todėl šiuo metu jokio rinkiminio organizavimo New Yorko apygardoje nėra ir negali būti.

BROCKTON, MASS.

Nauja LB valdyba

Gegužės 9 Sandaros salėje įvyko L. Bendruomenės Brocktono apylinkės narių metinis susirinkimas. Išrinkta nauja valdyba: Povilas Jančauskas — pirmininkas, Antanas Jurkštas ir Albina Baškauskienė — vicepirmininkai, Aleksandras Mantautas — sekretorius, Mykolas Gofensas — kasininkas, Ona Eikienė ir Adolfina Prišgintaitė — narės.

Revizijos komisijon įeina: Mykolas Klimas, Jurgis Laurinaitis, Antanina Sužiedienė.

Rinkimai į LB Tarybą

Rinkimai į JAV LB-nės VI-tąją Tarybą įvyks birželio 7, sekmadienį, Brocktono Sv. Kazimiero parapijos salėje po bažnyčią, nuo 8 val. ryto iki 3 val. popiet.

Rinkimų metu nariai turės progos sumokėti solidarumo mokestį. Visi, kurie dar laiko save lietuviais, atlikime šią svarbią tautinę pareigą.

Aleksandras Vakselis, New Yorko apygardos valdybos pirmininkas

Vyt. Banelis, Manhattan apylinkės valdybos pirmininkas

Jonas Jankus, I-osios apylinkės valdybos pirmininkas

Henrikas Miklas, Great Neck apylinkės valdybos pirmininkas

Albertas Ošlapas, Queens apylinkės valdybos pirmininkas

Gediminas Ridikas, Woodhaven apylinkės valdybos pirmininkas

Kazys Vainius, Maspeth apylinkės valdybos pirmininkas

Birželio tragiškieji įvykiai

Tragiškieji birželio įvykiai bus paminėti birželio 12, penktadienį, 7 val. v. gedulingos pamaldos už žuvusius tremtinius ir partizanus Sv. Kazimiero bažnyčioje. Tuoju po pamaldų salėje po bažnyčią įvyks viešas minėjimas. Kalbėtoja — Sibiro tremtinė Elena Juciūtė. Programą atliks kun. Valkavičiaus vedamas choras, kun. Valkavičius atliks solo, matysime montažą Partizano kapas, kurį atliks O. Ivaškienės taut. šokių sambūris, talkinant Brocktono šeštadienines liuanistinės mokyklos mokiniams.

Seni ir jauni, čia gimę ir atėjusieji, visi dalyvausime šiame minėjime ir savo buvimu pagerbime žuvusių brolių kraujo auką.

P.J.

So. Bostone pigiai parduodu namus, nes persikeliu į poilsio namus, 293 D St., South Boston, Mass. 02127. Telef. (617) 269-0336.

**BOSTONO
ŽINIOS**

L. B. Bostono apylinkės rinkimų komisiją sudaro: pirm. Antanas Andriulionis, sekr. Genovaitė Mickevičienė, nariai — Jonas Valiukonis ir Stasys Augonis.

L.B. Bostono apygardos rinkimų komisiją sudaro: J. Stašaitis, St. Griežė-Jurgelevičius ir A. Keturakis.

Lietuvos karių veteranų sąjunga Bostone rengia Joninių išvažiavimą, kuris įvyks birželio 7, sekmadienį, Maironio parke, prie Worcesterio. Bendri pietūs 2 val. Iėjimas 4 dol.

Kun. Alfonsas Jansonis-Janušonis, Sv. Jurgio parapijos vikaras Norwood, Mass., švenčia savo kunigystės 25 metų sukaktį. Birželio 14 jis aukos padėkos mišias 4 v. popiet Sv. Jurgio bažnyčioje Norwoode. Vaisės bus tuojau po mišių bažnyčios svetainėje, St. James Ave., Norwood, Mass. Kun. A. Janušonis yra kilęs iš So. Bostono, prieš 25 metus savo pricipijas laikė lietuvių Sv. Petro bažnyčioje So. Bostone.

Leit. Charles Bazzinotti, Amerikos karys, 23 metų, gegužės 13 žuvo Vietname. Jis gyveno 68 Thomas Park, So. Bostone. Tai pirmas lietuviškos kilmės karys, kilęs iš Sv. Petro lietuvių parapijos ir žuvęs Vietname, atidavęs savo gyvybę už laisvę. Jis buvo Green Beret dalinyje ir jau baigė savo tarnybą Kambodijoje ir Vietname.

Jo iškilmingos laidotuvės buvo gegužės 26 Sv. Petro lietuvių bažnyčioje, kur jis tarnavo mišiom, kur prieš metus susituokė su Lois Bernatonyte. Amerikos kariai atlydėjo žuvusį į bažnyčią, kur susirinko labai daug žmonių. Dalyvavo parapijos mokyklos mokiniai ir atidavė pagarbą buvusiam savo aklumui. Koncelebruotas mišias laikė kunigai Svirskas, Bernatonis, Sakalys. Pritaikytą pamokslą pasakė kun. Antanas Baltrušius. Parapijos kunigai, parapičiai ir giminės palydėjo leit. Charles Bazzinotti į Mt. Hope veteranų kapines, Roslindale, Mass. Ten buvo atiduota paskutinė kariaus pagalba žuvusiam veteranui. Lt. Bazzinotti mamytė yra lietuvi, tėvas — antrojo pasaulinio karo veteranas. Žuvęs paliko žmoną Lois Bernatonytę, brolių Steponą ir seserį Louis Zasdowskienę. Reiškiam užuojautą šeimai ir giminėms.

Lietuvos vyčių susirinkimas bus birželio 10 d. 8 v.v. jų patalpose prie 7-tos gatvės.

Whist party rengiama birželio 6 d. 8 v.v. Sv. Petro parapijos salėje, 492 East Seventh St., So. Bostone. Žaidimus organizuoja parapijos naudai Ona Kamantauskienė ir Stefaniya Averka, užkandžius pagamins Agnė Matulauskienė.

Sv. Petro mokyklos graduantų mišios bus birželio 12 d. 7 v.v. Sv. Petro lietuvių bažnyčioje. Po mišių bus išdalinti diplomai ir pažymėjimai. Mokslo parapijėje mokykloje baigiasi birželio 19.

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD
President

Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šallina ir adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš \$175,000,000.

Current dividend 5½% on all accounts.

Dabar moka 5½% už visų rūšių taupomus pinigus.

New Yorko valstijos seimas priėmė rezoliuciją ir kreipėsi į New Yorko valstijos gubernatorių Rockefellerį prašydamas birželio 14 paskelbti ypatingą dieną, pagerbiant iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos išvežtuosius į Sibirą. Rezoliucijai pra-

vesti daug pasidarbavo assemblymanas John T. Flack iš Queens ir senatorius Edward S. Lentol iš Brooklyn.

Išvežtųjų minėjimas įvyks birželio 14, sekmadienį, 12:30 val. popiet prie lietuviško kryžiaus

Flushing Meadow Corona parke, buvusiojo pasaulinės parodos aikštėj.

Visi lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti. Dėl informacijų skambinti: Peter C. Wytenus — EV 6-3871